II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS,

annettu 25 päivänä heinäkuuta 2012,

valtiontuesta SA.23839 (C 44/2007), jonka Ranska aikoo myöntää FagorBrandt-yrityksen hyväksi

(tiedoksiannettu numerolla C(2012) 5043)

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2013/283/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ([1]),

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ([2]) ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

1) Ranska ilmoitti komissiolle 6 päivänä elokuuta 2007 päivätyllä kirjeellä rakenneuudistustuesta FagorBrandt-konsernin hyväksi.

2) Komissio ilmoitti Ranskalle 10 päivänä lokakuuta 2007 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä "SEUT-sopimus", 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely kyseisestä tuesta.

3) Menettelyn aloittamisesta tehty komission päätös, jäljempänä "menettelyn aloittamisesta tehty päätös", on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ([3]). Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa tuesta.

4) Komissio on saanut huomautuksia kolmelta asianomaiselta eli kahdelta kilpailijalta ja tuensaajalta. Electrolux toimitti huomautuksia 14 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellä. Pidettyään kokouksen komission yksiköiden kanssa 20 päivänä helmikuuta 2008 Electrolux esitti lisähuomautuksia 26 päivänä helmikuuta 2008 ja 12 päivänä maaliskuuta 2008 päivätyillä kirjeillä. Eräs kilpailija, joka ei halua nimeään julkistettavan, toimitti huomautuksia 17 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellä ([4]). FagorBrandt toimitti huomautuksia 17 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellä. Komissio toimitti kyseiset huomautukset Ranskalle 15 päivänä tammikuuta 2008 ja 13 päivänä maaliskuuta 2008 päivätyillä kirjeillä antaakseen sille mahdollisuuden ottaa kantaa niihin. Ranska esitti kannanottonsa ensiksi 15 päivänä helmikuuta 2008 päivätyllä kirjeellä ja lisäksi 18 päivänä maaliskuuta 2008 pidetyssä kokouksessa esitetyllä asiakirjalla (ks. johdanto-osan 5 kappale).

([1]) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklasta tuli 1 päivänä joulukuuta 2009 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 107 artikla ja perustamissopimuksen 88 artiklasta SEUT-sopimuksen 108 artikla. Asiasisällöltään nämä kaksi määräyskokonaisuutta ovat samanlaiset. Tässä päätöksessä SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan tehtyjä viittauksia on tarvittaessa pidettävä viittauksina EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaan. SEUT-sopimuksella muutettiin myös tiettyjä käsitteitä. Yhteisö korvattiin unionilla, yhteismarkkinat sisämarkkinoilla ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin unionin yleisellä tuomioistuimella. Tässä päätöksessä käytetään SEUT-sopimuksen mukaisia käsitteitä.

([2]) EUVL C 275, 16.11.2007, s. 18.

([3]) Ks. alaviite 2.

([4]) Kyseinen kilpailija oli pyytänyt puhelimitse ja 16 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellä huomautusten esittämiselle asetetun määräajan pidentämistä kuukaudella, ja komissio suostui tähän pyyntöön.

5) Ranska esitti 13 päivänä marraskuuta 2007 päivätyllä kirjeellä komissiolle huomautuksensa menettelyn aloittamisesta tehdystä päätöksestä. Komission, Ranskan viranomaisten ja FagorBrandtin välillä pidettiin kokous 18 päivänä maaliskuuta 2008. Kokouksen jälkeen Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle tietoja 24 päivänä huhtikuuta 2008 ja 7 päivänä toukokuuta 2008 päivätyillä kirjeillä. Samat osapuolet pitivät toisen kokouksen 12 päivänä kesäkuuta 2008. Kokouksen jälkeen Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle tietoja 9 päivänä heinäkuuta 2008 päivätyllä kirjeellä. Komissio pyysi 15 päivänä heinäkuuta 2008 Ranskan viranomaisilta lisätietoja, jotka ne toimittivat 16 päivänä heinäkuuta 2008.

6) Komissio teki 21 päivänä lokakuuta 2008 ehdollisen myönteisen päätöksen FagorBrandtille myönnetystä 31 miljoonan euron rakenneuudistustuesta ([5]), jäljempänä ”21 päivänä lokakuuta 2008 tehty päätös”.

7) Unionin yleinen tuomioistuin kumosi kyseisen päätöksen 14 päivänä helmikuuta 2012 annetulla tuomiolla ([6]), jäljempänä ”14 päivänä helmikuuta 2012 annettu tuomioistuimen tuomio”, kahden ilmeisen arviointivirheen vuoksi. Komissio hyväksyi vastasuoritteen, joka ei ollut asianmukainen, eikä arvioinut Italian viranomaisten aikaisemmin myöntämän sisämarkkinoille soveltumattoman ja vielä takaisinmaksamattoman tuen, jäljempänä ”Italian myöntämä tuki”, ja kyseisellä päätöksellä hyväksytyn tuen yhteisvaikutusta kilpailuun.

8) Tämän vuoksi komission on annettava uusi lopullinen päätös. Tuomioistuimen oikeuskäytännön ([7]) mukaan komissio voi ottaa uutta päätöstä laadittaessa huomioon ainoastaan ne tiedot, jotka sillä oli käytettävissään kyseisenä ajankohtana eli 21 päivänä lokakuuta 2008 (ks. ”6.2.2. Analyysin viiteajankohta”).

2. KUVAUS

9) Kyseinen toimenpide on rakenneuudistustuki. Suunniteltu tukimäärä on 31 miljoonaa euroa. Tuki rahoitetaan talous-, teollisuus- ja työllisyysministeriön määrärahoista. Tuensaaja FagorBrandt S.A. omistaa useita tytäryhtiöitä, jotka vastaavat konsernin tuotanto- ja markkinointitoiminnoista.

10) Ranskan viranomaisten mukaan FagorBrandt S.A. ei pystyisi käytettävissään olevilla resursseilla selviytymään vaikeuksistaan ilman valtiontukea. Ranskan mukaan 31 miljoonan euron suoralla avustuksella voidaan rahoittaa puolet rakenneuudistusmenoista ([8]).

11) FagorBrandt S.A. -konserni, jäljempänä ”FagorBrandt”, kuuluu välillisesti Fagor Electrodomésticos S. Coop -yhtiöön, jäljempänä ’Fagor’, joka on Espanjan lainsäädännön mukainen osuuskunta. Tämän osuuskunnan pääoma jakautuu noin 3 500 jäsenen (työntekijäosakkaan) kesken. Yksi jäsen ei voi omistaa enempää kuin 25 prosenttia osuuskunnan pääomasta.

12) Fagor itse kuuluu Mondragón Corporación Cooperativa -nimiseen osuuskuntien yhteenliittymään, jäljempänä ’MCC’, johon kuuluvat osuuskunnat säilyttävät oikeudellisen ja taloudellisen riippumattomuutensa. Fagor kuuluu MCC:n teollisuusalan kattavan ryhmän kotitalousliiketoimintayksikköön.

13) FagorBrandtin liikevaihto vuonna 2007 oli 903 miljoonaa euroa. Se valmistaa kaikkia suuria kodinkoneita, jotka jakautuvat kolmeen suureen tuoteryhmään eli pesukoneisiin (pyykinpesukoneet, astianpesukoneet, kuivausrummut ja kuivaavat pyykinpesukoneet), kylmäsäilytyslaitteisiin (jääkaapit sekä arkku- ja kaappipakastimet) ja ruoanvalmistuksessa käytettäviin laitteisiin (uunit, mikroaaltouunit, keittimet, keittotasot ja liesituulettimet).

3. SYYT MENETTELYN ALOITTAMISEEN

14) Menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä komissio esitti epäilyjä seuraavista syistä: tukeen liittyi riski vastaperustetuille yrityksille myönnettävää rakenneuudistustukea koskevan kiellon kiertämisestä; tukeen liittyi riski sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksuvelvoitteen kiertämisestä; yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisesta ei ollut varmuutta; vastasuoritteet olivat riittämättömiä; oli epävarmaa, onko tuki rajattu välttämättömään vähimmäismäärään ja erityisesti onko tuensaajan rahoitusosuus riittävän suuri.

3.1. Riski vastaperustetuille yrityksille myönnettävää rakenneuudistustukea koskevan kiellon kiertämisestä

15) Koska FagorBrandt on perustettu tammikuussa 2002, se oli tammikuuhun 2005 saakka (eli ensimmäiset kolme vuotta sen toiminnan aloittamisesta) valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen ([9]), jäljempänä ’rakenneuudistussuuntaviivat’, 12 kohdassa tarkoitettu vastaperustettu yritys. Tämä merkitsee, että FagorBrandt oli vastaperustettu yritys sekä ajankohtana, jona se sai yleisen verolain 44 f §:ssä säädetyn verovapauden, jäljempänä ’44 f §:n mukainen tuki’, että joulukuussa

([5]) EUVL L 160, 23.9.2009, s. 11.
([6]) Asia T-115/09 ja T-116/09, Electrolux ja Whirlpool Europe v. komissio, tuomio 14.2.2012 (ei vielä julkaistu).
([7]) Asia T-301/01, Alitalia v. komissio, tuomio 9.7.2008 (Kok. s. II-01753).
([8]) Ks. rakenneuudistussuunnitelman kuvaus: menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 11 kappale ja sitä seuraavat kappaleet.
([9]) EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2.

2003, jolloin komissio totesi kyseisen tuen sisämarkkinoille soveltumattomaksi ja määräsi sen perittäväksi takaisin ([10]). Tämän vuoksi se ei voinut saada rakenneuudistustukea, kuten rakenneuudistussuuntaviivojen 12 kohdassa määrätään. Tämän vuoksi se seikka, että Ranska viivytti joulukuussa 2003 sisämarkkinoille soveltumattomaksi todetun tuen takaisinperintää siihen saakka, kunnes yritys ei enää ollut vastaperustettu yritys ja oli sen vuoksi oikeutettu rakenneuudistustukeen, saattaa olla rakenneuudistussuuntaviivojen 12 kohdassa määrätyn kiellon kiertämistä.

3.2. **Riski sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksuvelvoitteen kiertämisestä**

16) Komissio toteaa, että suurta osaa ilmoitetusta tuesta näytettiin käytettävän 44 f §:n mukaisen tuen takaisinmaksun rahoittamiseen. Komissio epäilee sen vuoksi, että ilmoitettu tuki saattaa merkitä kyseisen sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksuvelvoitteen kiertämistä, minkä seurauksena tuen takaisinperintä menettäisi merkityksensä ja tehokkaan vaikutuksensa.

3.3. **Yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuteen liittyvät epäilyt**

17) Komissio esitti epäilyjä myös yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisesta. Komissio totesi ensiksikin, että yrityksen liikevaihdon odotettiin kasvavan vuonna 2007 noin 20 prosenttia suhteessa edellisen vuoden liikevaihtoon, ja tiedusteli, mihin seikkoihin tämä ennuste perustui. Toiseksi komissio kiinnitti huomiota siihen, että rakenneuudistussuunnitelmassa ei ilmoitettu, miten FagorBrandt aikoi selviytyä italialaisen tytäryhtiönsä saaman sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksusta.

3.4. **Vastasuoritteiden riittämättömyys**

18) Komissio epäili myös, olisiko rakenneuudistussuunnitelman puitteissa luvattuja vastasuoritteita täydentävien vastasuoritteiden jättäminen toteuttamatta hyväksyttävää. Komissio muistutti, että:

i) suurille yrityksille asetetut kriteerit täyttävät tuensaajat velvoitetaan rakenneuudistussuuntaviivoissa (38–41 kohta) toteuttamaan vastasuoritteita;

ii) ilman tukea FagorBrandt joutuisi poistumaan markkinoilta, ja sen kilpailijat ovat pääosin eurooppalaisia yrityksiä; sen vuoksi FagorBrandtin poistuminen markkinoilla antaisi sen eurooppalaisille kilpailijoille mahdollisuuden kasvattaa olennaisesti myyntiään ja tuotantoaan;

iii) näyttää siltä, että jo toteutettuja toimenpiteitä ei rakenneuudistussuuntaviivojen 40 kohdan perusteella voida ottaa huomioon vastasuoritteina;

iv) komissio korosti lisäksi, että asioiden ”Bull” ([11]) ja ”Euromoteurs” ([12]) tutkinnan aikaan voimassa olleissa suuntaviivoissa, joihin Ranska viittaa, yrityksiä ei velvoitettu toteuttamaan vastasuoritteita; komissio korosti myös, että mainittujen asioiden ja nyt tarkasteltavan asian välillä on myös muita olennaisia eroja.

3.5. **Tuensaajan rahoitusosuuteen liittyvät epäilyt**

19) Komissio esitti lopuksi epäilyjä siitä, täyttääkö tuki rakenneuudistussuuntaviivojen 43 ja 44 kohdassa määrätyt edellytykset. Ranskan viranomaiset eivät ole sisällyttäneet 44 f §:n mukaisen tuen takaisinmaksua rakenneuudistuskustannuksiin, ja toisaalta ne eivät ole ilmoittaneet tiettyjen ”tuensaajan omaksi panokseksi” luokiteltujen summien alkuperää.

4. ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

4.1. **Electrolux-yrityksen huomautukset**

20) Electrolux ilmoittaa, että se on pannut täytäntöön mittavia ja erittäin kalliita rakenneuudistussuunnitelmia vastatakseen maailmanlaajuisesta kilpailusta aiheutuviin haasteisiin. Säilyttääkseen kilpailukykynsä yritys on joutunut toteuttamaan radikaaleja toimenpiteitä, kuten sulkemaan kahdeksan Länsi-Euroopassa sijaitsevaa tehdasta, joiden tuotanto on siirretty pääasiassa muualla Euroopassa sijaitseviin tehtaisiin sekä Puolassa ja Unkarissa avattuihin uusiin tehtaisiin. Valtaosa suurten kodinkoneiden alalla toimivista yrityksistä on toteuttanut vastaavanlaisia rakenneuudistustoimia. Electrolux pitää sen vuoksi valitettavana, että FagorBrandt voi saada avustusta selviytyäkseen tilanteesta, josta muut alalla toimivat yritykset joutuvat selviytymään ilman vastaavanlaista apua. Electroluxin mukaan tuki vääristäisi kilpailua muiden yritysten kustannuksella.

4.2. **Toisen kilpailijan huomautukset**

21) Toinen kilpailija, joka ei halua nimeään julkistettavan, katsoo ensiksikin, että suunniteltu tuki ei mahdollistaisi FagorBrandtin pitkän aikavälin elinkelpoisuuden säilyttämistä. Sen mukaan yrityksen pysyminen elinkelpoisena edellyttäisi kattavaa liiketoiminta-alueiden uudelleenjärjestelyä. Kyseinen kilpailija arvioi kuitenkin, että FagorBrandtilla ei ole välttämättömien investointien rahoittamiseen tarvittavia varoja. Tuki ei anna myöskään FagorBrandtille mahdollisuutta kasvattaa kokoaan parantaakseen

([10]) Vaikeuksissa olevien yritysten ostoon liittyvästä Ranskan tukiohjelmasta 16 päivänä joulukuuta 2003 tehty komission päätös (EUVL L 108, 16.4.2004, s. 38).

([11]) Valtiontuesta, jonka Ranska aikoo myöntää Bull-yrityksen hyväksi, 1 päivänä joulukuuta 2004 tehty komission päätös (EUVL L 342, 24.12.2005, s. 81, johdanto-osan 55–63 kappale).

([12]) Valtiontuesta, jonka Ranska aikoo myöntää Euromoteursin hyväksi, 26 päivänä huhtikuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL L 307, 7.11.2006, s. 213, johdanto-osan 30, 31 ja 42 kappale).

asemiaan suurten jakelijoiden kanssa käytävissä neuvotteluissa, sillä ne suosivat toimittajia, joilla on vahvempi markkina-asema Euroopan unionissa.

22) Kilpailija katsoo lisäksi, että tukea ei ole rajattu välttämättömään vähimmäismäärään, sillä FagorBrandt voisi saada rakenneuudistukseensa tarvittavaa rahoitusta osakkaaltaan ja osuuskunnalta (ts. MCC:ltä, johon Caja Laboral -pankki kuuluu), johon kyseinen osakas kuuluu.

23) Kilpailijan mukaan tuki on myös omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan. Suurimmalla osalla alan yrityksistä on tuotantoa Euroopassa, ja ne voidaan sen vuoksi katsoa eurooppalaisiksi yrityksiksi. Aasialaiset ja turkkilaiset kilpailijat ovat merkittävässä asemassa vain tiettyjen tuotteiden markkinoilla. FagorBrandt on lisäksi viidenneksi suurin eurooppalainen kodinkonevalmistaja ja sillä on vahva asema Ranskan, Espanjan ja Puolan markkinoilla. Kyseinen kilpailija katsoo sen vuoksi, että ilman vastasuoritteita komissio ei voi katsoa tuen soveltuvan sisämarkkinoille.

24) Ranskan ja Italian aiemmin myöntämistä sääntöjenvastaisista tuista voidaan lisäksi vetää kaksi johtopäätöstä. FagorBrandtin vaikeudet ovat toistuvia, minkä vuoksi on aiheellista pohtia, onko se elinkelpoinen yritys. Toisaalta ilmoitettua tukea käytetään todennäköisesti sääntöjenvastaisten tukien takaisinmaksuun eli takaisinmaksuvelvoitteen kiertämiseen.

4.3. **FagorBrandtin huomautukset**

25) FagorBrandtin huomautukset myötäilevät paljolti Ranskan viranomaisten huomautuksia, joista esitetään yhteenveto jäljempänä.

5. **RANSKAN HUOMAUTUKSET**

5.1. **Ranskan huomautukset menettelyn aloittamisesta tehdystä päätöksestä**

26) Ranskan viranomaiset toteavat vastaperustetuille yrityksille myönnettävää rakenneuudistustukea koskevan kiellon mahdollisen kiertämisen osalta, etteivät ne kiistä sitä, että FagorBrandt oli katsottava rakenneuudistussuuntaviivojen 12 kohdan mukaisesti vastaperustetuksi yritykseksi ensimmäisten kolmen vuoden ajan perustamisestaan. Ne huomauttavat kuitenkin, että kysymys mahdollisuudesta myöntää rakenneuudistustukea FagorBrandtin hyväksi nousi esiin vasta vuoden 2006 aikana, sillä yrityksen vaikeudet alkoivat vuonna 2004 ja sen taloudellinen tilanne heikkeni vuodesta 2005 alkaen. Yrityksellä ei toisin sanoen ollut syytä hakea rakenneuudistustukea ennen kuin se oli ajautunut vuoden 2006 aikana tilanteeseen, jossa tuen myöntäminen oli perusteltua. Tämän vuoksi kysymykseen nk. ”kolmen vuoden säännön” mahdollisesta kiertämisestä ei tässä tapauksessa ole tarpeen vastata.

27) Mahdollisuudesta, että takaisinmaksuvelvoite menettäisi tehokkaan vaikutuksensa ilmoitetun tuen vuoksi, Ranska muistuttaa, että yrityksen vaikeudet eivät johdu pelkästään tuen takaisinmaksusta. Taloudelliset vaikeudet alkoivat vuonna 2004 ja tilanne heikentyi olennaisesti vuosina 2005 ja 2006. Kuten komissio totesi menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä, yritys on rakenneuudistussuuntaviivoissa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys. Ranska päättelee tämän vuoksi, että yritykselle voidaan myöntää rakenneuudistustukea, jos muut tuen myöntämiselle asetetut edellytykset täyttyvät. Kysymyksellä siitä, voisiko yritys jatkaa toimintaansa vuonna 2007 tai 2008, jos se ei joutuisi maksamaan tukea takaisin, ei ole merkitystä, sillä tuen takaisinmaksu on pakollista komission tehtyä vuonna 2003 kielteisen päätöksen 44 f §:n mukaisesta tuesta. Tukihakemusta voidaan sen vuoksi perustella taloudellisten vaikeuksien kasautumisella, sillä kyseiset vaikeudet johtuvat yrityksen jo maksamista rakenneuudistuskustannuksista, siitä, että rakenneuudistus on edelleen kesken, ja muista maksuista, jotka yrityksen on otettava huomioon, mukaan lukien tuen takaisinmaksu.

28) Pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisen ja menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä tästä esitettyjen epäilyjen osalta Ranskan viranomaiset toteavat seuraavaa: Viranomaisten mukaan liikevaihdon 20 prosentin kasvuennuste vuonna 2007 suhteessa vuoteen 2006 perustuu pääasiassa siihen, että FagorBrandtin toimintaa laajennettiin vuonna 2006. Ranskan viranomaisten mukaan italialaisen tytäryhtiön saaman sääntöjenvastaisen tuen (joka myönnettiin Brandt Italian ostaessa Ocean SpA:n kodinkonetoiminnot) takaisinmaksua ei ollut otettu huomioon, koska kyseisen tuen takaisinmaksun ei odoteta vaikuttavan yrityksen elinkelpoisuuteen. Brandt Italian maksettavaksi viime kädessä jäävä määrä on todennäköisesti alle 200 000 euroa, koska kyseisten toimintojen myyjä vastaa loppuosasta.

29) Vastasuoritteiden puuttumisen osalta Ranska muistuttaa yrityksen myyneen jo vuonna 2004 Brandt Components -yrityksen (Neversin tuotantolaitoksen). Lisäksi yritys on supistanut tuotantokapasiteettiaan lopettamalla arkkupakastinten ja vapaasti seisovien mikroaaltouunien tuotannon. Ranskan viranomaiset muistuttavat myös, että tuesta aiheutuvat kilpailunvääristymät ovat jääneet vähäisiksi, mikä vähentää vastasuoritteiden tarpeellisuutta. FagorBrandtin osuus Euroopan markkinoista on alle [0–5] (*) prosenttia eli erittäin pieni verrattuna sen tärkeimpiin kilpailijoihin. Ranskan viranomaiset katsovat lisäksi, että yrityksen läsnäolo markkinoilla mahdollistaa oligopolitilanteiden välttämisen. Viranomaiset ehdottivat muodollisen tutkintamenettelyn aikana täydentävien vastasuoritteiden toteuttamista.

(*) Liikesalaisuus.

30) Komission esittämistä epäilyistä, jotka koskevat tuen rajaamista välttämättömään vähimmäismäärään ja tuensaajan rahoitusosuutta, Ranskan viranomaiset toteavat seuraavaa: Ranskan viranomaisten mukaan tuen takaisinmaksua ei ole otettu huomioon rakenneuudistuskustannuksissa, koska sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksua ei lähtökohtaisesti voida luokitella rakenneuudistuskustannuksiksi. Ilmoituksessa mainitun ”tuensaajan oman panoksen” osalta viranomaiset tarkentavat, että kyse on pankkilainoista.

5.2. **Ranskan kommentit asianomaisten huomautuksista**

31) Electroluxin esittämien huomautusten osalta Ranska korostaa, että Electroluxin ja muiden kilpailijoiden toteuttamien rakenneuudistustoimenpiteiden tarkoituksena ei ollut parantaa vaikeaa taloudellista tilannetta vaan vahvistaa asemaa suurten kodinkoneiden markkinoilla. Ranskan mukaan FagorBrandtin tilannetta ei sen vuoksi voida verrata sen kilpailijoihin, joilla on joka tapauksessa käytettävissään huomattavasti enemmän varoja selkeästi suuremman kokonsa vuoksi.

32) Huomautuksista, jotka nimettömänä esiintyvä yritys on esittänyt FagorBrandtin pitkän aikavälin elinkelpoisuudesta, Ranskan viranomaiset korostavat ensiksikin, että FagorBrandt on toteuttanut toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on aluksi hillitä tappioita ja kasvattaa katteita, jotta yritys voi parantaa myöhemmässä vaiheessa markkina-asemaansa, erityisesti kehittämällä […].

33) Väitteestä, jonka mukaan tukea ei ole rajattu välttämättömään vähimmäismäärään, koska FagorBrandt voisi saada rahoitusta osakkailtaan, Ranskan viranomaiset korostavat, että MCC ei ole holdingyhtiö vaan osuustoimintaliike. Tämän osuustoimintaliikkeen sisällä kukin osuuskunta, myös Fagor ja Caja Laboral -pankki, toimii riippumattomasti ja on päätöksenteossaan riippuvainen omista työntekijä-yhteistyökumppaneistaan, jotka ovat myös osuuskuntien omistajia. FagorBrandt ei sen vuoksi voi tukeutua pelkästään Fagorin taloudelliseen tukeen, jota Fagor voi tarjota vain tämänhetkisen rahoituskapasiteettinsa rajoissa. FagorBrandtin osto on heikentänyt Fagorin kassatilannetta, minkä vuoksi se voi tällä hetkellä myöntää rahoitusta vain tietyissä rajoissa.

34) Ranskan viranomaiset ovat havainneet ristiriitaisuuksia huomautuksissa, jotka nimettömänä esiintyvä asianomainen on esittänyt mahdollisista kielteisistä kilpailuvaikutuksista. Kyseinen asianomainen väittää, että tuki vaikuttaisi kilpailuolosuhteisiin Euroopan markkinoilla. Toisaalta asianomainen esittää, että FagorBrandt on suurimpiin yrityksiin verrattuna kooltaan liian pieni, mikä vaarantaa sen elinkelpoisuuden. Vastasuoritteiden osalta Ranskan viranomaiset muistuttavat, että ne ovat jo toteuttaneet asianmukaisia vastasuoritteita ja ovat ehdottaneet uusien vastasuoritteiden toteuttamista.

35) Ranskan ja Italian aiemmin myöntämiin sääntöjenvastaisiin tukiin perustuvien väitteiden osalta Ranska muistuttaa, että kyseisiä sääntöjenvastaisia tukia ei suunnattu yrityksen rakenneuudistusohjelmaan vaan järjestelmään, jonka tarkoituksena oli tukea työllisyyttä alueella. Ranska korostaa lisäksi FagorBrandtin komissiolle 17 päivänä joulukuuta 2007 toimittamien tietojen perusteella, että myönnetyn tukimäärän (verojen jälkeen noin 20 miljoonaa euroa netto) ja sisämarkkinoille soveltumattoman tukimäärän (noin 27,3 miljoonaa euroa korkoineen) välillä ei ole konkreettista yhteyttä. Rakenneuudistuksesta aiheutuvat kustannukset arvioidaan 62,5 miljoonaksi euroksi eli selvästi suuremmiksi kuin FagorBrandtin hakeman rakenneuudistustuen määrä. Viranomaiset muistuttavat myös, että kyseisten menojen kohteet ovat keskenään vaihdettavissa

36) FagorBrandtin komissiolle esittämien huomautusten osalta Ranskan viranomaiset toteavat hyväksyvänsä kyseiset täsmennykset kaikilta osin, varsinkin siksi, että ne täydentävät viranomaisten itsensä esittämiä huomautuksia.

6. **ARVIOINTI TUESTA**

6.1. **SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen olemassaolo**

37) Komissio katsoo, että toimenpide on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Kyseessä on Ranskan valtion myöntämä avustus, ja näin ollen toimenpide on rahoitettu valtion varoista ja se on valtion toteuttama. Toimenpide kohdistuu yksinomaan FargorBrandtiin ja on tämän vuoksi valikoiva. Avustus suosii FagorBrandtia antamalla sille lisävaroja ja antaa sille mahdollisuuden välttää toimintansa lopettaminen. Kyseinen toimenpide on siis omiaan vääristämään kilpailua suurten kodinkoneiden valmistajien välillä. Suurten kodinkoneiden markkinoille on ominaista merkittävä jäsenvaltioiden välinen kauppa. Komissio katsoo tämän vuoksi, että ilmoitettu toimenpide sisältää valtiontukea. Ranska ei vastusta tätä päätelmää.

6.2. **Arvioinnin oikeusperusta**

6.2.1. *Tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille koskeva oikeusperusta*

38) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 ja 3 kohdassa mainitaan poikkeukset, joita voidaan soveltaa 1 kohdassa määrätystä valtiontukien yleisestä soveltumattomuudesta sisämarkkinoille. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan mukaisia poikkeuksia ei mitä ilmeisimmin voida soveltaa tähän tapaukseen.

39) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdassa määrättyjen poikkeusten osalta komissio toteaa, että koska tuella ei ole alueellista tarkoitusta ja on selvää, ettei b alakohdan mukaista poikkeusta voida soveltaa, tähän tukeen voidaan soveltaa vain c alakohdan mukaista poikkeusta. Kyseisen alakohdan mukaan valtiontuki tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen soveltuu sisämarkkinoille, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Voidaan todeta, että tukien tarkoituksena on ollut palauttaa vaikeuksissa olevan yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus. Komissio kuvailee rakenneuudistussuuntaviivoissa tapaa, jolla se arvioi, soveltuvatko kyseisenkaltaiset tuet sisämarkkinoille. Tämän arvioinnin oikeusperustana käytetään sen vuoksi rakenneuudistussuuntaviivoja. Komissio katsoo,

ettei tässä tapauksessa voida soveltaa muita yhteisön puitteita. Ranska ei ole myöskään vedonnut mihinkään muuhun SEUT-sopimuksessa määrättyyn poikkeukseen. Yksikään osapuoli ei ole arvostellut tätä oikeusperustavalintaa, josta ilmoitettiin jo menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä.

6.2.2. *Analyysin viiteajankohta*

40) Tuomioistuimen oikeuskäytännön ([13]) mukaan komission on päätöksensä kumoamisen jälkeen käytettävä uuden analyysinsa lähtökohtana ainoastaan tietoja, jotka olivat sen käytettävissä kumotun päätöksen tekoajankohtana. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa kyseessä on siis 21 päivä lokakuuta 2008.

41) Kyseisen ajankohdan jälkeisiä tapahtumia ei siis voida ottaa huomioon. Markkinatilanteen muutokset ja kehitys tai tuensaajayrityksen tilanteen muutokset on siis jätettävä analyysin ulkopuolelle. Komissio ei myöskään ota huomioon rakenneuudistussuunnitelman toteuttamista lokakuun 2008 jälkeen ([14]).

42) Komissiolla ei ole velvoitetta käynnistää uudelleen asian tutkintaa edes sen täydentämiseksi uusilla teknisillä asiantuntijaselvityksillä ([15]). Vaikka päätös eri vaiheita sisältävän hallinnollisen menettelyn lopettamisesta kumottaisiin, se ei välttämättä merkitse, että koko menettely kumotaan. Jos komission tekemä analyysi osoittautuu puutteelliseksi huolimatta tutkintatoimista, jotka mahdollistavat tuen sisämarkkinoille soveltuvuuden kattavan analysoinnin (kuten käsiteltävänä olevassa tapauksessa), ja johtaa näin siihen, että päätös kumotaan, kyseisen päätöksen korvaamiseen tähtäävässä menettelyssä voidaan ottaa lähtökohdaksi jo toteutettuja tutkintatoimia ([16]).

43) Koska komission on käytettävä uuden analyysinsa lähtökohtana pelkästään niitä tietoja, jotka sillä oli käytettävissään lokakuussa 2008 ja joista Ranskan viranomaiset ja FagorBrandt ovat jo esittäneet huomautuksensa, niitä ei ole tarpeen kuulla uudelleen ([17]). Kolmansien osapuolten oikeus esittää huomautuksensa on turvattu sillä, että menettelyn aloittamisesta tehty päätös on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ([18]). Asetuksen (EY) N:o 659/1999 säännöksissä ei edellytetä, että kolmansille olisi annettava tämä mahdollisuus uudelleen, jos alkuperäistä rakenneuudistussuunnitelmaa muutetaan tutkinnan aikana ([19]).

([13]) Tuomio asiassa Alitalia v. komissio, mainittu edellä alaviitteessä 7.
([14]) Tuomio asiassa Alitalia v. komissio, mainittu edellä, 137 kohta.
([15]) Tuomio asiassa Alitalia v. komissio, mainittu edellä, 144 ja 159 kohta.
([16]) Ks. tästä tuomio asiassa Alitalia v. komissio, mainittu edellä, 99–101 ja 142 kohta.
([17]) Tuomio asiassa Alitalia v. komissio, mainittu edellä, 174 kohta.
([18]) Ks. alaviite 2.
([19]) Tuomio asiassa Alitalia v. komissio, mainittu edellä, 174 kohta.

44) Näistä syistä tämä päätös perustuu yksinomaan 21 päivänä lokakuuta 2008 käytettävissä olleisiin tietoihin.

6.3. **Voiko yritys saada rakenneuudistustukea?**

45) Jotta yritys voisi saada rakenneuudistustukea, sen on ensiksikin oltava rakenneuudistussuuntaviivojen 2.1 jakson määritelmän mukainen vaikeuksissa oleva yritys.

46) Komissio totesi menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 24 kappaleessa, että yritys näyttää olevan rakenneuudistussuuntaviivojen 11 kohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys. Menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 27 kappaleessa komissio totesi myös, että yrityksen vaikeudet olivat muuttuneet rakenneuudistussuuntaviivojen 13 kohdan mukaisesti liian vakaviksi, jotta sen espanjalainen osakas pystyisi rahoittamaan niiden poistamisen. Kilpailija, joka ei halua nimeään julkistettavan, kiistää tämän alustavan arvioinnin oikeellisuuden. Se katsoo, että FagorBrandt voisi saada Fagorilta ja MCC:ltä vaikeuksiensa poistamisen kannalta välttämätöntä taloudellista tukea. Tämän vuoksi on selvitettävä, onko menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esitettyä alustavaa arviointia aiheellista muuttaa. Komissio panee merkille, että kyseinen kilpailija perustaa väitteensä lehtikirjoitukseen ([20]), jossa näytetään viittaavan siihen, että Fagor voi helposti hankkia varoja rahoitusmarkkinoilta. Komissio toteaa kuitenkin, että kyseinen kirjoitus on laadittu huhtikuussa 2005 ja Fagorin taloudellinen tilanne heikentyi tuntuvasti sen jälkeen. Ranskan viranomaiset muistuttavat, että Fagorin rahoitusvelat (ilman FagorBrandtin velkojen konsolidointia) kolminkertaistuivat vuonna 2005 erityisesti FagorBrandtin osakkeiden hankinnan ja Fagorin tekemien mittavien teollisuusinvestointien vuoksi. Lisäksi Fagor teki FagorBrandtiin 26,9 miljoonan euron pääomasijoituksen vuonna 2006. Nämä seikat yhdessä laskivat osuuskunnan velanhoitokyvyn lähes nollaan, ja sen velkasuhde ylitti selvästi yleisesti hyväksytyt kynnysarvot.

47) Ranskan viranomaisten mukaan FagorBrandt-konsernin ainoa osakas Fagor on Espanjan lainsäädännön mukainen työntekijäosakkaiden muodostama osuuskunta. Osuuskunnan pääoma jakautuu noin 3 500 jäsenen eli työntekijäosakkaan kesken. Yksikään jäsen ei voi omistaa enempää kuin 25 prosenttia osuuskunnan pääomasta.

48) Tämän oikeudellisen muodon vuoksi Fagor ei voi korottaa pääomaa tarjoamalla kolmansille osapuolille merkintämahdollisuuksia. Osuuskunta voi korottaa pääomaansa ainoastaan omien jäsentensä avulla, ja jäsenten rahoitusvalmiudet rajoittuvat heidän henkilökohtaisiin säästöihinsä. Osuuskunnan ainoa mahdollisuus kehityksensä rahoittamiseen on ottaa pankkilaina tai laskea liikkeeseen joukkovelkakirjoja.

([20]) *La Tribune* -lehdessä 14 päivänä huhtikuuta 2005 julkaistu kirjoitus.

49) MCC on osuuskuntien yhteenliittymä, johon Fagor kuuluu. Kyseisessä yhteenliittymässä kukin osuuskunta säilyttää oikeudellisen ja taloudellisen riippumattomuutensa. Toisin sanoen Fagorin ja MCC:n välillä ei ole minkäänlaista pääomasuhdetta. MCC ei siis ole holdingyhtiö vaan osuustoimintaliike. Jokainen tähän osuustoimintaliikkeeseen kuuluva osuuskunta, kuten Fagor ja Caja Laboral -pankki, toimii riippumattomasti ja on päätöksenteossaan riippuvainen omista työntekijä-yhteistyökumppaneistaan, jotka ovat myös osuuskuntien omistajia. MCC:n ja sen jäsenten välisten suhteiden ei siis voida katsoa vastaavan perinteisiä konsernisuhteita.

50) Näin ollen MCC ei pysty oikeudellisen muotonsa vuoksi hankkimaan varoja osakeyhtiön tavoin. Sitä ei myöskään voida pitää rakenneuudistussuuntaviivojen 13 kohdassa tarkoitettuna emoyhtiönä. FagorBrandt voi siis tukeutua pelkästään emoyhtiönsä Fagorin tukeen, jota Fagor voi tarjota vain tämänhetkisen rahoituskapasiteettinsa rajoissa.

51) Komissio katsoo tämän vuoksi, ettei yrityksen tukikelpoisuutta koskevaa arviointia, joka esitetään menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä rakenneuudistussuuntaviivojen 11 ja 13 kohdan perusteella, ole syytä muuttaa.

52) Arvioitaessa, voidaanko yritys katsoa tukikelpoiseksi rakenneuudistussuuntaviivojen 2.1 jaksossa määriteltyjen edellytysten täyttymisen perusteella, menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esitetään vain yksi epäily, joka koskee riskiä vastaperustetuille yrityksille myönnettävää rakenneuudistustukea koskevan kiellon kiertämisestä (ks. 3 jakso ”Syyt menettelyn aloittamiseen”).

53) Komission analyysia yrityksen taloudellisesta tilanteesta kuvaillaan jäljempänä taulukossa 1. On selvää, että vaikka yritys oli maksanut 44 f §:n mukaisen tuen takaisin, se ei täyttänyt kolmen ensimmäisen toimintavuotensa aikana rakenneuudistussuuntaviivojen 10 ja 11 kohdan mukaisia kriteerejä, joiden täyttyessä yritys voidaan katsoa vaikeuksissa olevaksi yritykseksi. Rakenneuudistussuuntaviivojen 10 kohdan osalta voidaan todeta, että vaikka yritys oli maksanut vuonna 2004 (eli komission kielteistä päätöstä seuranneiden kolmen kuukauden aikana) takaisin 22,5 miljoonan euron tuen, se ei ollut vielä vuonna 2004 menettänyt puolta omista varoistaan. Rakenneuudistussuuntaviivojen 11 kohdan osalta voidaan todeta, että vaikka yritys oli maksanut vuonna 2004 takaisin 22,5 miljoonan euron tuen, sen toiminta oli ollut tappiollista vain yhden vuoden ajan (vuonna 2004). Tämä ei riitä yrityksen katsomiseen vaikeuksissa olevaksi yritykseksi kyseisen kohdan perusteella. Onkin todettava, että FagorBrandt-konsernin vaikeudet pahenivat vuodesta 2005 siinä määrin, että yritys voitaisiin katsoa rakenneuudistussuuntaviivoissa tarkoitetuksi vaikeuksissa olevaksi yritykseksi (ts. yritykseksi, jonka tappiollinen kehitys ”johtaa lähes varmasti yrityksen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen”) mahdollisesti jo vuodesta 2006 (ottaen huomioon velvollisuus maksaa takaisin 44 f §:n mukainen tuki) ja varmuudella vuodesta 2007.

Taulukko 1

milj. EUR	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liikevaihto	847,1	857,6	813,2	743,6	779,7	903,0
Bruttokate	205,2	215,1	207,0	180,6	171,6	190,4
Nettotulos	15,5	13,8	(3,6)	(13,4)	(18,2)	(5,7)
Omat varat	69,8	83,4	79,8	70,6	79,4	73,6

54) Komissio on ottanut huomioon myös sen, että Fagor-konserni päätti vuoden 2005 ensimmäisen neljänneksen aikana ostaa 90 prosenttia FagorBrandtin osakkeista [150–200] miljoonalla eurolla. Tämä on osoitus siitä, että markkinat eivät pitäneet yritystä rakenneuudistussuuntaviivoissa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä eli yrityksenä, jonka tappiollinen kehitys johtaa lähes varmasti yrityksen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen.

55) Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että tämän tammikuussa 2002 perustetun yrityksen ei voitu katsoa olleen vaikeuksissa kolmen ensimmäisen toimintavuotensa aikana, vaikka se oli maksanut 44 f §:n mukaisen tuen välittömästi takaisin. Tämän vuoksi komissio katsoo, ettei se, että Ranska ei ollut vielä tammikuussa 2005 (eli kolmen vuoden kuluttua FagorBrandtin perustamisesta) perinyt 44 f §:n mukaisia tukia takaisin, merkinnyt sellaisen yrityksen pitämistä keinotekoisesti toiminnassa, joka olisi muussa tapauksessa poistunut markkinoilta. Komissio on myös sitä mieltä, ettei yrityksellä ollut kyseisen jakson aikana syytä hakea rakenneuudistustukea. Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, ettei Ranska kiertänyt rakenneuudistussuuntaviivojen 12 kohdassa tarkoitetuille vastaperustetuille yrityksille myönnettävää rakenneuudistustukea koskevaa kieltoa, kun se ei ollut vielä tammikuussa 2005 perinyt 44 f §:n mukaisia tukia takaisin.

56) Voidaankin todeta, että yrityksen tukikelpoisuudesta esitetyt epäilyt on poistettu ja komissio katsoo yrityksen täyttävän rakenneuudistussuuntaviivojen 2.1 jaksossa määrätyt edellytykset.

6.4. **Aikaisempiin sääntöjenvastaisiin tukiin liittyvät määräykset**

6.4.1. *Ranskan myöntämä tuki*

57) Menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 30 kappaleessa komissio toteaa epäilevänsä rakenneuudistussuuntaviivojen 23 kohdan perusteella ja sen seikan vuoksi, että ilmoitettua tukea on ilmeisesti käytetty pääasiassa 44 f §:n mukaisen tuen takaisinmaksun rahoittamiseen, että ilmoitettu tuki voi merkitä tuen takaisinmaksuvelvoitteen kiertämistä ja tuen takaisinperintä voi sen seurauksena menettää merkityksensä ja tehokkaan vaikutuksensa.

58) Komissio on ottanut tämän kysymyksen arvioinnissa huomioon seuraavat seikat.

59) Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sisämarkkinoille soveltumattomien tukien maksaminen korkoineen takaisin mahdollistaa paluun tuen myöntämistä edeltäneeseen tilanteeseen ja tuesta aiheutuvan kilpailunvääristymän poistamisen. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa voidaan sen vuoksi olettaa, että 44 f §:n mukaisen tuen maksaminen korkoineen takaisin – mikä on edellytyksenä uuden tuen maksamiselle – mahdollistaa paluun tuen myöntämistä edeltäneeseen tilanteeseen.

60) Yritys voi lisäksi saada rakenneuudistustukia. Yrityksen taloudelliset vaikeudet eivät johdu ensisijaisesti sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksusta. Vaikeudet johtuvat muista, vuodesta 2004 kertyneiden tappioiden aiheuttajina olleista syistä (ks. taulukko 1). Sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksu pahentaa jatkossa näitä vaikeuksia entisestään, kunnes yritys ei enää selviä niistä ilman valtiontukea. Yrityksessä on myös pantu täytäntöön rakenneuudistussuunnitelma, jonka kustannukset ovat 62,5 miljoonaa euroa. Tämä osoittaa, että toiminnan kannattavuuden palauttamisen kannalta välttämättömän rakenneuudistuksen kustannukset ovat huomattavia, jopa huomattavampia kuin 44 f §:n mukaisen, yhteensä 22,5 miljoonan euron (ilman korkoja) tuen takaisinmaksusta aiheutuvat kustannukset. Nämä seikat osoittavat, että FagorBrandt on vaikeuksissa oleva yritys, jonka olemassaolo on vaarassa. Tämän vuoksi se voi saada minkä tahansa vastaavassa tilanteessa olevan yrityksen tavoin rakenneuudistustukia, jos se täyttää muut rakenneuudistussuuntaviivoissa määrätyt edellytykset.

61) Lisäksi komissio totesi asiassa Deggendorf ([21]) vuonna 1991 tekemässään päätöksessä, että ”Deggendorf saisi sääntöjenvastaisesti myönnettyjen tukien, joita se on kieltäytynyt maksamasta takaisin vuodesta 1986, ja uusien tukien (…) yhteisvaikutuksesta kohtuuttoman ja perusteettoman edun, joka muuttaisi kaupan edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla”. Komissio katsoi kuitenkin, että uudet tuet soveltuvat sisämarkkinoille sillä ehdolla, että ”viranomaisten (…) edellytetään keskeyttävän tukien maksamisen Deggendorfille (…), kunnes ne ovat perineet sisämarkkinoille soveltumattomat tuet takaisin (…)”. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti 15 päivänä toukokuuta 1997 antamassaan tuomiossa ([22]) komission noudattaman lähestymistavan. Komissio on tehnyt sittemmin useita päätöksiä, joissa se noudattaa samaa lähestymistapaa eli katsoo uuden tuen soveltuvan sisämarkkinoille mutta edellyttää samalla, että tuen maksaminen keskeytetään, kunnes sääntöjenvastainen tuki on maksettu takaisin ([23]). Komissio toteaa tarkasteltavana olevassa asiassa, että jos uusi tuki täyttää rakenneuudistussuuntaviivoissa määrätyt edellytykset, ei näytä olevan mitään estettä Deggendorf-oikeuskäytännön soveltamiselle eli uuden tuen katsomiselle sisämarkkinoille soveltuvaksi tueksi sillä ehdolla, että sen maksaminen keskeytetään, kunnes 44 f §:n mukainen tuki on peritty takaisin.

62) Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että komission esittämät epäilyt on poistettu.

63) Komissio haluaa esittää tässä yhteydessä seuraavan täsmennyksen. Rakenneuudistussuuntaviivojen 23 kohdassa määrätään komissiolle kuuluvasta velvollisuudesta, jonka mukaan yritykselle myönnettävää pelastamis- ja rakenneuudistustukea arvioitaessa ”otetaan huomioon vanhan tuen ja uuden tuen yhteisvaikutus ja se, että vanhaa tukea ei ole maksettu takaisin”. Kuten rakenneuudistussuuntaviivojen 23 kohdan alaviitteessä 2 todetaan, tämä määräys perustuu Deggendorf-oikeuskäytäntöön ([24]). Tarkasteltavana olevassa asiassa Ranska on sitoutunut perimään 44 f §:n mukaisen tuen takaisin ennen kuin se aloittaa uuden tuen maksamisen. Tehdessään päätöksen tässä asiassa komission on Deggendorf-oikeuskäytännön mukaisesti muutettava tätä sitoumusta sen mukaan, soveltuuko ilmoitettu tuki sisämarkkinoille. Tällä tavoin se voi varmistaa, että aikaisempi tuki ei kasaudu uuden tuen kanssa ja että aikaisempi tuki maksetaan takaisin.

6.4.2. *Italian myöntämä sääntöjenvastainen tuki*

64) FagorBrandtin italialainen tytäryhtiö Brandt Italia ei ollut 21 päivänä lokakuuta 2008 maksanut kokonaisuudessaan takaisin Italian viranomaisten myöntämää tukea. Komissio totesi 30 päivänä maaliskuuta 2004 tehdyssä päätöksessään ([25]), että kyseinen tuki ei sovellu sisämarkkinoille.

([21]) Saksan hallituksen Deggendorf GmbH:lle myöntämistä tuista 26 päivänä maaliskuuta 1991 tehty komission päätös (EYVL L 215, 2.8.1991, s. 16).

([22]) Asia C-355/95 P, TWD v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 15.5.1997 (Deggendorf-tuomio), (Kok. s. I-2549, 25–26 kohta). Kyseinen tuomio vahvistaa, että asioissa T-244/93 ja T-486/93 13.9.1995 annettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio on perusteltu (Kok. s. II-2265).

([23]) Komission tiedonannossa ”Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa” (EUVL C 272, 15.11.2007, s. 4) todetaan tältä osin, että ”komissio on … aloittanut ns. Deggendorf-oikeuskäytännön … järjestelmällisemmän soveltamisen. Komissio pystyy tämän oikeuskäytännön perusteella tietyin edellytyksin määräämään, että jäsenvaltioiden on keskeytettävä yhteismarkkinoille soveltuvan uuden tuen maksu yritykselle, kunnes se on maksanut takaisinperintäpäätöksen kohteena olevan, sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman vanhan tuen takaisin.”

([24]) Mainittu edellä alaviitteessä 22.

([25]) EUVL L 352, 27.11.2004, s. 10. Brandt Italia riitautti päätöksen ja vei asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tuomioistuin kuitenkin hylkäsi kanteet 12.9.2007 (yhdistetyt asiat T-239/04 ja T-323/04). Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti lisäksi 6.12.2007 annetussa tuomiossaan (asia C-280/05), että Italian valtio ei ollut pannut 30 päivänä maaliskuuta 2004 tehtyä päätöstä täytäntöön.

65) Tällaisessa tilanteessa Deggendorf-oikeuskäytäntö vahvistaa ([26]), kuten 61 kappaleessa todetaan, että komissio ei ylitä arviointitoimivaltaansa, kun se asettaa aikaisemmin tuen takaisinmaksun ehdoksi uuden tuen myöntämiselle. Jos komissio asettaa suunnitellun tuen myöntämisen ehdoksi yhden tai useamman aikaisemmin myönnetyn tuen takaisinmaksun, sen ei tarvitse tutkia kyseisten tukien yhteisvaikutusta kilpailuun. Tämän ehdon avulla voidaan välttää se, että suunnitellun tuen tarjoama etu kasautuisi aikaisemmista tuista saatujen etujen kanssa ([27]).

66) Tämän vuoksi komissio on päätöskäytännössään suosinut periaatetta, jonka mukaan sääntöjenvastaisen tuen takaisinmaksu asetetaan ennakkoehdoksi uuden tuen maksamiselle ([28]). Se ei ole niinkään soveltanut rakenneuudistussuuntaviivojen 23 kohtaa, jonka perusteella se voisi ottaa huomioon sääntöjenvastaisen tuen ja uuden tuen yhteisvaikutuksen.

67) Käsiteltävänä olevaan tapaukseen liittyvien erityispiirteiden vuoksi komissio aikoo kuitenkin soveltaa tässä rakenneuudistussuuntaviivojen 23 kohtaa. Komission on tehtävä asiassa uusi päätös, koska tuomioistuin kumosi sen 21 päivänä lokakuuta 2008 tekemän päätöksen. Komissio ei voi ottaa huomioon tietoja, jotka eivät olleet sen käytettävissä kyseisen päätöksen tekoajankohtana. Komissio ei siis voi ottaa huomioon jäsenvaltion toimittamia mahdollisia uusia tietoja eikä sääntöjenvastaisen tuen takaisinmaksua koskevia mahdollisia järjestelyjä, joista on sovittu kyseisen ajankohdan jälkeen.

68) Tuomioistuimen 14 päivänä helmikuuta 2012 antamassa tuomiossa esitetyn kehotuksen mukaisesti ([29]) komission on näin ollen tarkasteltava Italian myöntämän valtiontuen ja ilmoitetun rakenneuudistustuen yhteisvaikutusta kilpailuun.

69) On kuitenkin tarpeen ensin määrittää se Italian myöntämän tuen määrä, joka on otettava huomioon 21 päivänä lokakuuta 2008.

([26]) Mainittu edellä alaviitteessä 22.

([27]) Alaviitteessä 6 mainittu tuomio asiassa Electrolux ja Whirlpool, 67 kohta.

([28]) Ks. seuraavat komission päätökset: komission päätös, tehty 21 päivänä lokakuuta 61, Zamudion tuotantolaitoksen (baskimaa) tutkimus- ja kehitystuesta, jota Espanja on aikonut myöntää Industria de Turbo Propulsores, SA -yrityksen (ITP) hyväksi (EUVL L 61, 27.2.2004, s. 87, johdanto-osan 32–36, 55 ja 117–119 kappale); komission päätös, tehty 16 päivänä maaliskuuta 2005, valtiontuesta, jota Italia (Lazion alue) aikoo myöntää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi (EUVL L 244, 7.9.2006, s. 8); komission päätös, tehty 8 päivänä marraskuuta 2006, valtiontuesta C 11/06 (ex N 127/05), jonka Italia aikoo myöntää AEM Torinon hyväksi (EUVL L 366, 21.12.2006, s. 62, johdanto-osan 39–41 kappale).

([29]) Alaviitteessä 6 mainittu tuomio asiassa Electrolux ja Whirlpool, 71 kohta. "Koska komissio ei ole asettanut riidanalaisen tuen myöntämisedellytykseksi italialaisen yhteensoveltumattoman tuen takaisinperintää, sen olisi välttämättä pitänyt tutkia näiden kahden tuen yhteisvaikutus, mutta näin se ei ole tässä asiassa tehnyt."

Italian myöntämän tukimäärän määrittäminen

70) FagorBrandt arvioi, että Italian myöntämän tuen määrä, joka Brandt Italian on maksettava takaisin, on todennäköisesti alle 200 000 euroa.

71) FagorBrandt osti vuonna 2003 tytäryhtiönsä Brandt Italian välityksellä Verolanuovan tehtaan ja siihen liittyvät omaisuuserät Ocean-yhtiöltä, joka oli selvitystilassa. Brandt Italia tarjosi kyseisistä omaisuuseristä 10 miljoonaa euroa.

72) Koska Ocean-yhtiön selvitysmiehet pitivät tarjottua määrää riittämättömänä, Italian viranomaiset halusivat soveltaa tällaisiin ostotoimenpiteisiin määräyksiä, jotka ovat peräisin sovellettavan unionin lainsäädännön kanssa yhteensopiviksi todetuista Mobilita ja Cassa Integrazione -ohjelmista. Määräysten mukaan työttömiä työntekijöitä palkkaaville yrityksille voitiin myöntää vapautuksia sosiaaliturvamaksuista. Näiden toimenpiteiden laajentamisen tarkoituksena oli se, että toimenpiteistä ostajalle koituva etu korottaisi asianmukaisella tavalla kyseisten omaisuuserien ostohintaa.

73) Tämän vuoksi Italian viranomaiset hyväksyivät 14 päivänä helmikuuta 2003 asetuksen, jonka mukaan yli 1 000 työntekijää työllistävän, selvitystilassa olevan yrityksen omaisuuserien ostajalle myönnettäisiin vapautus sosiaaliturvamaksuista ja lisäapua jokaisesta palkatusta työntekijästä. Näin ollen toimenpiteeseen, jolla Brand Italia osti Ocean SpA:n kodinkoneliiketoiminnan 7 päivänä maaliskuuta 2003, voitiin soveltaa tätä kyseisellä asetuksella perustettua järjestelmää. Tämän vuoksi näiden vapautusten määrä, jonka arvioidaan olevan 8,5 miljoonaa euroa, korotti Brandt Italian ehdottamaa ostohintaa. Ostohinnaksi tuli näin 18,5 miljoonaa euroa.

74) Komissio katsoi 30 päivänä maaliskuuta 2004 tehdyssä päätöksessään ([30]), että 14 päivänä helmikuuta 2003 annettu asetus (joka muutettiin laiksi 17 päivänä huhtikuuta 2003), on sääntöjenvastainen ja sisämarkkinoille soveltumaton tukiohjelma. Kun Brandt Italia sai tiedon komission päätöksestä, se hankki Brescian kauppatuomioistuimelta 5 päivänä heinäkuuta 2004 takavarikointimääräyksen, joka koski ostohinnan viimeistä erää (5,7 miljoonaa euroa). Se otti myös yhteyttä Oceanin selvitysmiehiin periäkseen takaisin maksetun ylimääräisen hinnan. Brandt Italia katsoi, että Italian valtion olisi perittävä sääntöjenvastainen tuki takaisin todelliselta edunsaajalta.

([30]) EUVL L 352, 27.11.2004, s. 10.

75) Vaikka komission tuomitseman ohjelman tuensaaja oli Brandt Italia (yhtiö, joka oli käytännössä saanut vapautukset), FagorBrandt arvio, että tuen lopullinen hyöty oli siirtynyt lähes kokonaisuudessaan Ocean-yhtiön velkojien luetteloon kirjatuille velkojille omaisuuserien ostohinnan korotuksen myötä (8,5 miljoonan euron hinnankorotus verrattuna käytännössä vapautuksina myönnettyyn 8 624 283 euroon). Näistä syistä Ranskan viranomaiset katsoivat, että Brandt Italian/FagorBrandtin osalta jäljellä oleva takaisinmaksettava määrä olisi 124 283 euroa. Määrään olisi lisättävä kertyneet korot.

76) Italian viranomaiset ovat kuitenkin toimittaneet komissiolle tietoja, jotka kumoavat nämä perustelut.

77) Italian viranomaiset toimittivat komissiolle 13 päivänä toukokuuta 2008 kaksi Brescian tuomioistuimen tuomiota. Tuomiot käsittelevät riita-asiaa, jonka osapuolina ovat kansallinen sosiaaliturvalaitos INPS ja Brandt Italia ja joka käsittelee Brandt Italian saaman tukimäärän eli sosiaaliturvamaksujen vapautuksen määrän määrittämistä.

78) Ensimmäisessä, 1 päivänä helmikuuta 2008 annetussa tuomiossa keskeytetään INPS:n 18 päivänä joulukuuta 2007 Brandt Italiaa kohtaan antaman perintämääräyksen soveltaminen. INPS haki tuomioon muutosta. Muutoksenhakutuomioistuin kumosi 29 päivänä huhtikuuta 2008 perintämääräyksen soveltamisen keskeyttämisen.

79) Kolmannessa, 8 päivänä heinäkuuta 2008 annetussa tuomiossa, joka toimitettiin komissiolle 20 päivänä lokakuuta 2008, katsotaan, että INPS on aineellisten kysymysten osalta oikeassa vaatiessaan Brandt Italiaa maksamaan tuen kokonaisuudessaan takaisin. Tämä tuomio oli annettu tiedoksi Brandt Italialle 15 päivänä syyskuuta 2008.

80) Komission on siis määritettävä näiden tietojen perusteella tuen määrä, joka Brandt Italian/FagorBrandtin on 21 päivänä lokakuuta 2008 tehtyjen kohtuullisten arvioiden mukaan maksettava takaisin. Komissio toteaa, että Brescian tuomioistuimen 8 päivänä heinäkuuta 2008 antamassa tuomiossa Brandt Italia määrätään maksamaan takaisin 8 890 878,02 euroa.

81) Komissio kuitenkin katsoo, että kyseisestä määrästä on vähennettävä takavarikointimäärä eli 5,7 miljoonaa euroa. Brandt Italian käytössä ei itse asiassa ollut tätä määrää, sillä se oli väliaikaisesti jäädytetty Brescian kauppatuomioistuimen 5 päivänä heinäkuuta 2004 antaman tuomion perusteella. Kyseinen tuomio on otettu huomioon 30 päivänä maaliskuuta 2004 tehdyssä komission päätöksessä. Summa jäädytettiin siltä varalta, että se olisi maksettava takaisin. Näin ollen 21 päivänä lokakuuta 2008 voitiin olettaa, että kyseinen määrä käytettäisiin siihen, että osa tuesta maksettaisiin takaisin. Tätä päätelmää tukivat seuraavat seikat:

— 30 päivänä maaliskuuta 2004 tehdyn komission päätöksen johdanto-osan 18 kappaleessa todetaan, että vaikeuksissa olevien yritysten ostajat ja vaikeuksissa olevat yritykset voivat olla sääntöjenvastaisen tukiohjelman edunsaajia. Toisin sanoen oli ennakoitavissa, että vähintään osa takaisinmaksuvastuusta olisi Ocean-yhtiöllä.

— Brescian tuomioistuimen 8 päivänä heinäkuuta 2008 antamassa tuomiossa mainitaan, että kyseinen määrä on jäädytetty ja talletettu takavarikointitilille. Tuomiossa pidetään ilmeisenä, että kyseistä määrää voidaan käyttää maksamaan osa tuesta takaisin INPS:lle.

82) Edellä 76–81 kappaleessa esitettyjen seikkojen vuoksi komissio katsoo, että tässä analyysissa huomioon otettava Italian myöntämän tuen määrä on 3 190 878,02 euroa. Tähän määrään on lisättävä korko, jota on kertynyt 21 päivään lokakuuta 2008 asti.

83) Komissio katsoo, että koron määrittämisessä huomioon otettava päivämäärä ei ole tuen todellinen takaisinmaksupäivä vaan kumotun päätöksen tekopäivä, sillä käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio analysoi Ranskan myöntämän tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille 21 päivänä lokakuuta 2008. Ranskan myöntämä tuki kumuloitui 21 päivänä lokakuuta 2008 Italian myöntämän tuen kanssa ja tukimääriin on lisättävä kyseiseen päivään asti kertynyt korko. Komission on siis otettava huomioon näiden tukien yhteisvaikutus, mutta se ei voi lisätä määrään korkoa, jota kertyy tuen todelliseen takaisinmaksupäivään asti.

84) Näin ollen etu, joka muodostuu 21 päivän lokakuuta 2008 ja tuen todellisen takaisinmaksupäivän välisistä koroista, kumoutuu varsinaisessa tuen takaisinmaksussa, jonka on luonnollisestikin käsitettävä myös nämä korot.

Rakenneuudistustuen ja Italian myöntämän tuen yhteisvaikutuksen tarkastelu

85) FagorBrandtin käytettävissä on näin ollen ollut 3 190 878,02 euroa (korkoineen) Ranskan viranomaisten myöntämän 31 miljoonan euron tuen lisäksi. Tällä edulla on vaikutusta kilpailuun. Yrityksen käytettävissä oli ylimääräistä likviditeettiä, jota sillä ei olisi ollut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa (eli ilman Italian myöntämää sääntöjenvastaista tukea).

86) Rakenneuudistussuuntaviivojen 23 kohdan ja 14 päivänä helmikuuta 2012 annetun tuomioistuimen tuomion mukaisesti komissio aikoo tutkia Italian myöntämän tuen ja rakenneuudistustuen yhteisvaikutusta osana analyysiaan, joka koskee rakenneuudistustuen soveltuvuutta sisämarkkinoille.

87) Yhteisvaikutusten tarkastelun perusteella komissio toteuttaa kahdentyyppisiä valvontatoimia. Komission on varmistettava, että vastasuoritteiden avulla (ks. 89 kappale ja sitä seuraavat kappaleet, erityisesti 118 kappale ja sitä seuraavat kappaleet) voidaan kompensoida kilpailuhaitta, joka aiheutui siitä, että FagorBrandtilla oli käytettävissään ylimääräistä likviditeettiä. Toisaalta komissio aikoo valvoa myös sitä, että tuensaajan omaan osuuteen ei liity tukea (ks. 154 kappale ja sitä seuraavat kappaleet). Ei voida sulkea pois sitä, että yrityksen suunnittelema oma osuus käsittää jo kyseisen määrän.

88) Näiden valvontatoimien yhteydessä komissio voi määrätä uusia edellytyksiä kyseiselle jäsenvaltiolle riippumatta sen mahdollisista ehdotuksista (joita komissio ei voi ottaa huomioon, jos ne on esitetty 21 päivän lokakuuta 2008 jälkeen). Kuten rakenneuudistussuuntaviivojen 46 kohdassa vahvistetaan, ”komissio voi määrätä tarpeelliseksi katsomiaan edellytyksiä ja velvoitteita, joilla voidaan estää kilpailun vääristyminen yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, jos kyseinen jäsenvaltio ei ole sitoutunut toteuttamaan tällaisia toimenpiteitä”.

6.5. **Kohtuuttomien kilpailunvääristymien välttäminen**

6.5.1. *Vastasuoritteiden välttämättömyyden arviointi*

89) Jotta komissio voi hyväksyä rakenneuudistustuet, on toteutettava rakenneuudistussuuntaviivojen 38 kohdassa tarkoitettuja vastasuoritteita, joilla tasataan tukien kielteisiä vaikutuksia kaupankäynnin edellytyksiin. Muutoin tukien on katsottava olevan ”ristiriidassa yhteisen edun kanssa” ja soveltumattomia sisämarkkinoille. Tämä edellytys aiheuttaa usein sen, että rakenneuudistuksen toteuttamisen jälkeen yrityksen osuutta merkityksellisillä markkinoilla rajoitetaan.

90) Ranska väitti ilmoituksessaan, että vastasuoritteet eivät vaikuttaneet välttämättömiltä tässä tapauksessa varsinkaan siksi, että tuesta ei aiheutuisi kohtuuttomia kilpailunvääristymiä. Komissio esitti menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 37, 38 ja 40 kappaleessa lyhyesti syyt siihen, miksi se ei hyväksynyt tätä väitettä.

91) Seuraavissa kappaleissa komissio perustelee yksityiskohtaisemmin, miksi se katsoo tuen vääristävän kilpailua ja miksi vastasuoritteiden toteuttaminen on välttämätöntä, toisin kuin Ranskan viranomaiset väittävät.

92) Kuten edellä todettiin, FagorBrandt valmistaa suuria kodinkoneita ja markkinoi niitä jakelijoille (se ei siis jakele eikä myy kodinkoneita yksityishenkilöille). Suurten kodinkoneiden markkinoiden maantieteellisen laajuuden osalta komissio on arvioinut aiemmin, että kyseiset markkinat ovat vähintään Euroopan unionin laajuiset erityisesti markkinoilletulon esteiden puuttumisen, teknisen yhdenmukaistamisen ja suhteellisten alhaisten kuljetuskustannusten vuoksi ([31]). FagorBrandtin ja huomautuksia esittäneiden kahden kilpailijan toimittamat tiedot vahvistavat, että markkinat ovat unionin laajuiset.

93) Komissio katsoo, että rakenneuudistustuki johtaa automaattisesti kilpailun vääristymiseen, sillä se mahdollistaa sen, että tuensaaja ei joudu poistumaan markkinoilta, ja jarruttaa sen vuoksi kilpailevien yritysten kehitystä. Kyseinen tuki rikkoo sen vuoksi periaatetta vähiten tehokkaiden yritysten poistumisesta markkinoilta, joka on rakenneuudistussuuntaviivojen 4 kohdan mukaisesti ”tavanomainen osa markkinoiden toimintaa”. Ilmoitettu tuki FagorBrandtin hyväksi vääristää tästä syystä kilpailua edellä mainitulla tavalla. Komissio toteaa kuitenkin, että seuraavat seikat rajoittavat kyseisen kilpailunvääristymän vaikutuksia: FagorBrandtin osuus suurten kodinkoneiden markkinoista Euroopassa on ensiksikin enintään [0–5] prosenttia ([32]). Toiseksi kyseisillä markkinoilla toimii neljä

([31]) Electroluxia/AEG:tä koskevassa asiassa 21 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyssä komission päätöksessä (EYVL C 187, 9.7.1994) todetaan, että suurten kodinkoneiden maantieteelliset markkinat kattavat Länsi-Euroopan. EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamisesta asiassa CECED 24 päivänä tammikuuta 1999 tehdyssä komission päätöksessä (EYVL L 187, 26.7.2000, s. 47) todetaan, että maantieteelliset markkinat koostuvat ETA:n markkinoista. Jälkimmäinen asia koski pyykinpesukoneita.

([32]) FagorBrandtin ja Fagor Electrodomesticosin yhteenlaskettu markkinaosuus on enintään [5–10] prosenttia.

kilpailijaa, joiden markkinaosuus on vähintään 10 prosenttia (Indesit, Whirlpool, BSH ja Electrolux) ([33]). Kilpailija, joka on vaatinut, ettei sen nimeä julkisteta, myöntää, että FagorBrandt on suhteellisen pieni toimija Euroopan markkinoilla (ks. edellä kyseisen kilpailijan esittämät epäilyt FagorBrandtin elinkelpoisuuden palauttamisesta ja pienestä koosta) ja lisäksi sen markkinaosuus pienenee ([34]). Kolmanneksi tuen määrä on vähäinen verrattuna FagorBrandtin Euroopan liikevaihtoon (tuen osuus FagorBrandtin liikevaihdosta vuonna 2007 oli alle 4 prosenttia) ja vielä vähäisempi, kun sitä verrataan markkinoiden neljän suurimman toimijan liikevaihtolukuihin, jotka ylittävät FagorBrandtin liikevaihtoluvut ([35]).

94) Edellisessä kappaleessa tarkastellaan tuesta aiheutuvaa kilpailun vääristymistä, mutta lisäksi on arvioitava, kuten rakenneuudistussuuntaviivojen 38 kohdassa todetaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella, kuinka kattavia jäsenvaltioiden välisen ”kaupankäynnin edellytyksiä haittaavat vaikutukset” ovat. Kuten menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 38 kappaleessa todettiin, tuki vääristää taloudellisen toiminnan sijoittumista eri jäsenvaltioihin ja sen vuoksi myös jäsenvaltioiden välistä kauppaa. FagorBrandt on yritys, jonka tuotantotoiminta ja työntekijät sijaitsevat pääasiassa Ranskassa ([80–100] prosenttia FagorBrandtin tuotantomääristä tuotetaan Ranskassa). Ilman Ranskan valtion tukea FagorBrandt poistuisi nopeasti markkinoilta. FagorBrandtin tuotantolaitoksissa valmistettavat tuotteet kilpailevat kuitenkin pääasiassa sellaisten tuotteiden kanssa, joita kilpailijat valmistavat muissa jäsenvaltioissa ([36]). FagorBrandtin poistuminen markkinoilta olisi sen vuoksi antanut sen eurooppalaisille kilpailijoille tilaisuuden kasvattaa merkittävästi myyntimääriään ja sitä kautta myös tuotantoaan. Tuen vaikutuksesta tuotantotoimintoja, joista osa siirrettäisiin muutoin muihin jäsenvaltioihin, jatketaan Ranskassa. Tuella on sen vuoksi kaupankäynnin edellytyksiä haittaava vaikutus, sillä se heikentää muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden kilpailijoiden mahdollisuuksia viedä tuotteitaan Ranskaan ([37]). Tuki heikentää myyntimahdollisuuksia myös niissä maissa, joihin FagorBrandt vie myös jatkossa tuotteitaan. Ottaen huomioon FagorBrandtin myyntimäärät ja niihin liittyvien työpaikkojen lukumäärä, tuen haitalliset vaikutukset kaupankäynnin edellytyksiin eivät jää suinkaan vähäisiksi.

95) Komissio katsoo edellä esitetyn arvioinnin perusteella, että kyseiset haitalliset vaikutukset edellyttävät konkreettisia (toisin sanoen merkittäviä) vastasuoritteita, joiden ei kuitenkaan tarvitse olla laajoja.

6.5.2. *Analyysi jo toteutetuista vastasuoritteista*

96) Menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 39 kappaleessa komissio epäili, voidaanko Ranskan viranomaisten ilmoittamat toimenpiteet ottaa huomioon vastasuoritteina, sillä rakenneuudistussuuntaviivojen 40 kohdassa määrätään, että ”velvoitteiden poistamista kirjanpidosta ja tappiollisen toiminnan lopettamista, jotka olisivat joka tapauksessa tarpeen elinkelpoisuuden palauttamiseksi, ei pidetä kapasiteetin tai markkinaläsnäolon supistamisena vastasuoritteita arvioitaessa”. Näytti siltä, että kaikki Ranskan viranomaisten kuvailemat toimenpiteet kuuluivat tämän määräyksen soveltamisalaan. Ranska ilmoitti muodollisen tutkintamenettelyn yhteydessä toistamiseen katsovansa, että arkkupakastinten ja vapaasti seisovien mikroaaltouunien valmistuksen lopettaminen sekä Brandt Componentsin myynti olivat hyväksyttäviä vastasuoritteita. Komissio laati tämän vuoksi toimenpiteistä yksityiskohtaisen arvioinnin ja teki sen perusteella seuraavat päätelmät.

([33]) Komissio ei yhdy Ranskan esittämään väitteeseen, jonka mukaan FagorBrandtin pitämisellä markkinoilla olisi myönteinen vaikutus siltä osin kuin se mahdollistaa oligopolitilanteen välttämisen. Ranskan viranomaiset eivät ole esittäneet yksityiskohtaisia perusteluita väitteensä tueksi. Väite on lisäksi ristiriidassa viranomaisten antaman ilmoituksen kanssa, sillä ilmoituksessa kuvailtiin markkinoita, joilla käydään tiukkaa kilpailua ja joihin kohdistuu kilpailua monelta eri taholta, erityisesti jakelijoiden tuotemerkkien suunnalta. Rakenneuudistussuuntaviivojen 39 kohdassa määrätään, että vastasuoritteiden arvioinnissa otetaan huomioon monopolitilanteet tai erittäin oligopolistiset tilanteet, jollaisesta ei ole kyse tässä tapauksessa. Vaikka huomioon otettaisiin pelkästään suurimmat valmistajat, kilpailijoiden lukumäärä nousee jo neljään.

([34]) Kilpailijan toimittamien tietojen mukaan markkinaosuus Euroopassa oli 5,3 prosenttia vuonna 2004, 5,2 prosenttia vuonna 2005 ja 5 prosenttia vuosina 2006 ja 2007.

([35]) Jos analyysi suoritetaan koko maailman tasolla, ero on vielä suurempi, sillä Electroluxin ja Whirlpoolin kaltaiset konsernit harjoittavat erittäin laajaa toimintaa Euroopan ulkopuolella. Esimerkiksi vuonna 2005 FagorBrandtin ja Fagor Electrodomesticosin yhteenlaskettu liikevaihto oli alle 2 miljardia euroa, kun Whirlpoolin maailmanlaajuinen liikevaihto suurten kodinkoneiden markkinoilla oli 11,8 miljardia euroa, Electroluxin 10,8 miljardia euroa, BSH:n 7,3 miljardia euroa ja Indesitin 3,1 miljardia euroa.

([36]) Kuten todettiin, FagorBrandt ei enää valmista itse […]. FagorBrandt valmistaa itse tuotteita […]. Näillä segmenteillä Euroopan unionin ulkopuolella valmistettujen tuotteiden osuus on pienempi. On varmaa […], että Euroopan unionin ulkopuolella valmistettujen tuotteiden osuus on suurempi.

([37]) [50–80] prosenttia FagorBrandtin tuotannosta myydään Ranskan markkinoilla. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut toistuvasti, että ”myöntämällä yritykselle tukea jäsenvaltio voi nimittäin ylläpitää tai lisätä kotimaista tuotantoa, mikä johtaa siihen, että muiden jäsenvaltioiden yritysten mahdollisuudet viedä tuotteitaan kyseiseen jäsenvaltioon pienenevät”. Ks. asia C-102/87, Ranska v. komissio, tuomio 13.7.1988 (Kok. s. 04067, 19 kohta); asiat C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994 (Kok. s. I-4103, 40 kohta); asia C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002 (Kok. s. I-2289, 84 ja 86 kohta); asia T-152/99, HAMSA v. komissio, tuomio 11.7.2002 (Kok. s. II-3049, 220 ja 221 kohta).

97) Vuonna 2005 tapahtuneen arkkupakastinten tuotantolaitoksen (Lesquinin tuotantolaitos) sulkemisen osalta Ranska ilmoitti 6 päivänä elokuuta 2007 antamassaan ilmoituksessa, että kyseinen tuotantolaitos, ”joka valmisti arkkupakastimia ja viinikaappeja koko FagorBrandtin-konsernin lukuun, oli saavuttanut koon …, minkä vuoksi se ei kyennyt enää kattamaan muuttuvia kustannuksiaan eikä myöskään kiinteitä kustannuksiaan ja sille oli kertynyt liiketoiminnasta 5,8 miljoonan euron tappiot vuonna 2004”. Tämän vuoksi ei ole mitään epäilystä siitä, että tässä tapauksessa on kyse tappiollisen toiminnan lopettamisesta, joka on tarpeen yrityksen elinkelpoisuuden palauttamiseksi ([38]). Sitä ei rakenneuudistussuuntaviivojen 40 kohdan mukaisesti voida ottaa huomioon vastasuoritteena.

98) Myös vapaasti seisovien mikroaaltouunien tuotannon lopettamisessa Azeneyn tuotantolaitoksessa oli kyse tappiollisen tuotannon lopettamisesta, joka oli tarpeen elinkelpoisuuden palauttamiseksi, kuten Ranskan viranomaiset ovat nimenomaisesti myöntäneet komissiolle toimittamissaan huomautuksissa ([39]). Tämän toiminnan kannattamattomuus ei ole yllättävää, sillä vapaasti seisovien mikroaaltouunien markkinasegmentti on yksi niistä segmenteistä, joilla matalan kustannustason maista tulevat tuotteet ovat vahvistaneet eniten asemiaan ([40]). Lisäksi Azenayn tehdas oli menettänyt tärkeitä mikroaaltouunien tuotantosopimuksia muille konserneille ([41]). Onkin todettava, että rakenneuudistussuuntaviivojen 40 kohdan perusteella tätä toimenpidettä ei voida ottaa huomioon vastasuoritteena.

99) Maaliskuussa 2004 yritys myi tytäryhtiönsä Brandt Componentsin (Neversin tehtaan) itävaltalaiselle ATB-konsernille 3 miljoonan euron hintaan. Kyse ei siis ole velvoitteen poistamisesta kirjanpidosta ([42]) eikä toiminnan lopettamisesta. Tämä toimenpide ei sen vuoksi kuulu edellä mainitun rakenneuudistussuuntaviivojen 40 kohdan määräyksen soveltamisalaan. Maaliskuussa 2004 myydystä toiminnasta ([43]) oli vuonna 2003 kertynyt 35,4 miljoonan euron liikevaihto – eli 4 prosenttia yrityksen liikevaihdosta – ja tehtaassa oli 306 työntekijää – eli 6 prosenttia yrityksen koko henkilöstöstä. Kyseinen tytäryhtiö oli mukana pyykinpesukoneiden sähkömoottoreiden suunnittelussa, kehittämisessä, valmistuksessa ja markkinoinnissa. Tytäryhtiön myynti onkin supistanut yrityksen markkinaosuutta pyykinpesukoneiden osien markkinoilla.

100) Viimeksi mainittua toimenpidettä ei kuitenkaan voida pitää asianmukaisena vastasuoritteena. Brandt Components myytiin noin kolme ja puoli vuotta ennen kuin tarkasteltavana olevasta tuesta ilmoitettiin. Toisaalta toimenpide ei heikennä FagorBrandtin asemaa suurten kodinkoneiden markkinoilla ([44]), jotka ovat sen pääasialliset toimintamarkkinat. Tämä vuoksi tämän toimenpiteen tavoitteena ei ollut suunnitellun tuen myöntämisen aiheuttamien kilpailunvääristymien tasaaminen, eikä sillä voisi näin ollen olla sellaista vaikutustakaan.

([38]) Ranskalaisessa lehdistössä oli julkaistu useita lehtiartikkeleita pakastintuotantotoiminnan kannattamattomuudesta. *Ouest France* -lehdessä 8 päivänä heinäkuuta 2004 julkaistussa artikkelissa todettiin esimerkiksi seuraavaa: ”Ranskalainen kodinkonealan konserni ElcoBrandt sulkee vuonna 2005 Lesquinin (Nord) tehtaansa, joka on erikoistunut pakastintuotantoon, koska sen toiminta ei ole enää kannattavaa. Elco oli ostanut kyseisen tehtaan Brandtilta kaksi vuotta sitten. Tehtaan 600 työntekijää olivat hyväksyneet henkilöstösuunnitelman, jonka mukaan tehtaassa säilytettäisiin 150 työpaikkaa, jotka siis häviävät nyt.” Brandtin vastuuhenkilöt ilmoittivat *Les Echos* -sanomalehdessä 7 päivänä heinäkuuta 2004 julkaistussa lehtiartikkelissa, että ”vaikka olemme pyrkineet kaikin keinoin parantamaan kilpailukykyämme ostamalla 35 prosenttia osista Kiinasta ja parantamalla tuotteiden laatua ja tuottavuutta, markkinoiden kustannukset ovat alentuneet nopeammin kuin meidän kustannuksemme” ja ”arkkupakastinten tuotantotoiminnan jatkaminen ElcoBrandt-konsernissa ei ole enää taloudelliselta kannalta järkevää. Joka kerta, kun myymme yhden näistä tuotteista, myymme tuotteen 25 prosentin tappiolla.”

([39]) Ranskan viranomaiset toteavat tuki-ilmoituksessa, että rakenneuudistussuunnitelman tavoitteisiin kuuluu ”tuotannon järkeistäminen luopumalla tiettyjen […] tuotteiden valmistuksesta, joka on muuttunut tappiolliseksi, jotta voimme hillitä tappioita, jotka aiheutuvat siitä, että matalan kustannustason maista tulevat (vapaasti seisovien mikroaaltouunien, […]) valmistajat ovat kasvattaneet markkinaosuuksiaan”. Ranskan viranomaiset toteavat 15 päivänä helmikuuta 2008 päivätyssä kirjeessään, jossa ne kommentoivat asianomaisten huomautuksia, että ”Ranskan viranomaiset muistuttavat, että … jo toteutettujen toimenpiteiden tarkoituksena on ensisijaisesti hillitä tappioita (tappiollisen Lesquinin tuotantolaitoksen sulkeminen ja tiettyjen kannattamattomien tuotteiden, kuten vapaasti seisovien mikroaaltouunien, valmistuksen lopettaminen)”. Nämä kaksi lainausta vahvistavat lisäksi edellä esitetyt päätelmät Lesquinin tehtaan sulkemisesta.

([40]) Ranskan viranomaiset ovat korostaneet tätä seikkaa muun muassa ilmoituksen liitteessä 7.

([41]) Ks. esimerkiksi lehtiartikkeli: ”Brandtin ja Mielen sopimuksen päättyminen vahvistettiin.. Electroluxin vetäydyttyä jälleen ankara isku Aizenaylle” (*Brandt: fin du contrat Miele confirmée. Après le retrait d'Électrolux, autre coup dur à Aizenay*), joka julkaistiin *Ouest France* -lehdessä 3 päivänä maaliskuuta 2005.

([42]) Varsinkaan kun otetaan huomioon, että yritys sai kaupasta 774 000 euron myyntivoiton.

([43]) Kuten menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 2.2 jaksossa todetaan, FagorBrandt käynnisti rakenneuudistuksensa vuonna 2004, jolloin ensimmäiset merkit kilpailukyvyn heikkenemisestä ja talousvaikeuksista tulivat näkyviin. Komissio katsoo tämän vuoksi, että tytäryhtiön myynnissä ”on kyse samasta rakenneuudistuksesta”, kuten rakenneuudistussuuntaviivojen 40 kohdassa edellytetään.

([44]) Ranskan viranomaisten ilmoituksen mukaan Brandt Components antaa yritykselle mahdollisuuden voimakkaaseen integroitumiseen päältätäytettävien pesukoneiden tuotannon alalla, jolla FagorBrandt-konsernilla on perinteisesti vahva markkina-asema. Ranskan viranomaisten mukaan tämäntyyppiseen integroitumiseen pyritään erityisesti silloin, kun on kyse uutuustuotteista tai tuotteista, joiden tuotanto edellyttää erityistä tieto-taitoa. Alan suurimmat toimijat (esimerkiksi BSH ja Miele) pyrkivät integroitumaan tuotannossaan. Komissio toteaa kuitenkin, että Ranskan viranomaiset eivät ole esittäneet sille edellä esitettyjä väitteitä täydentäviä seikkoja, joiden perusteella se voisi todeta varmuudella (saati sitten mitata tätä vaikutusta), että Brandt Componentsin myynti heikentää FagorBrandtin mahdollisuuksia kehittää kilpailukykyisiä pyykinpesukoneita ja heikentää sen vuoksi FagroBrandtin asemaa pyykinpesukoneiden markkinoilla. Komissio ei tästä syystä voi todeta, että Brandt Componentsin myynnillä olisi konkreettinen vaikutus suurten kodinkoneiden markkinoihin.

6.5.3. *Ranskan viranomaisten ehdottamat vastasuoritteet*

101) Vastatakseen menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esitettyihin epäilyihin ilmoitettujen vastasuoritteiden riittämättömyydestä Ranskan viranomaiset ovat ehdottaneet Vedette-merkkisten kylmälaitteiden ja ruoanvalmistuksessa käytettävien laitteiden markkinoinnin lopettamista viiden vuoden ajaksi. Lisäksi viranomaiset ovat ehdottaneet joko Vedette-astianpesukoneiden markkinoinnin lopettamista tai […]-merkin myyntiä.

102) Kuten edellä todettiin, FagorBrandt myy [50–80] prosenttia tuotannostaan Ranskan markkinoilla, joilla sen markkinaosuus vuonna 2006 oli [10–20] prosenttia arvon ja [10–20] prosenttia määrän mukaan mitattuna. Tämä tarkoittaa sitä, että jos FagorBrandt olisi lopettanut toimintansa, se olisi hyödyttänyt pääasiassa Ranskan markkinoilla toimivia kilpailijoita, jotka olisivat voineet kasvattaa myyntimääriään. Se, että FagorBrandt säilytti elinkelpoisuutensa tuen avulla, vaikutti tämän vuoksi eniten juuri näihin kilpaileviin yrityksiin. Italian markkinoilla FagorBrandtin myyntimäärät ovat sen sijaan erittäin vähäiset. Tämän vuoksi komissio asettaa Vedette-merkkisten astianpesukoneiden markkinoinnin lopettamisen vastasuoritteena etusijalle suhteessa […]-merkin myyntiin, sillä Vedette-merkkisiä tuotteita ([45]) markkinoidaan ainoastaan Ranskan markkinoilla, kun taas […]-merkkisiä tuotteita myydään pääasiassa […].

103) Sen vuoksi on tärkeää analysoida näiden täydentävien vastasuoritteiden laajuutta, jotta voidaan selvittää, ovatko ne riittäviä.

Kylmälaitteet

104) Vedette-merkkisten kylmälaitteiden (jääkaappien ja pakastinten) myynnin arvo vuonna 2007 oli [10–20] miljoonaa euroa eli [0-5] prosenttia FagorBrandt-konsernin liikevaihdosta.

105) Kylmälaitteiden markkinoinnin lopettaminen viiden vuoden ajaksi antaa Ranskan markkinoilla toimiville kilpailijoille mahdollisuuden vahvistaa asemaansa kylmälaitemarkkinoilla. GfK:n vuonna 2007 toteuttaman tutkimuksen mukaan FagorBrandtin (jonka markkinaosuus on […] prosenttia arvon mukaan mitattuna) tärkeimpiä kilpailijoita Ranskan jääkaappimarkkinoilla ovat Whirlpool ([…] prosenttia), Indesit ([…] prosenttia) ja Electrolux ([…] prosenttia). Pakastinmarkkinoilla FagorBrandtin ([…] prosenttia) tärkeimpiä kilpailijoita ovat Whirlpool ([…] prosenttia), Liebherr ([…] prosenttia) ja Electrolux ([…] prosenttia).

Ruoanvalmistuksessa käytettävät laitteet

106) Vedette-merkkisten ruoanvalmistuksessa käytettävien laitteiden myynnin arvo vuonna 2007 oli [5–10] miljoonaa euroa eli [0-5] prosenttia FagorBrandt-konsernin liikevaihdosta.

107) Ruoanvalmistuksessa käytettävien laitteiden markkinoinnin lopettaminen viiden vuoden ajaksi antaa sen vuoksi kilpailijoille mahdollisuuden vahvistaa asemaansa liesimarkkinoilla. GfK:n vuonna 2007 toteuttaman tutkimuksen mukaan FagorBrandtin (jonka markkinaosuus on […] prosenttia arvon mukaan mitattuna) tärkeimpiä kilpailijoita Ranskan liesimarkkinoilla ovat Indesit ([…] prosenttia), Electrolux ([…] prosenttia) ja Candy ([…] prosenttia).

Astianpesukoneet

108) Vedette-merkkisten astianpesukoneiden myynnin arvo vuonna 2007 oli [5–10] miljoonaa euroa eli [0-5] prosenttia FagorBrandt-konsernin liikevaihdosta.

109) GfK:n vuonna 2007 toteuttaman tutkimuksen mukaan FagorBrandtin (jonka markkinaosuus on […] prosenttia arvon mukaan mitattuna) tärkeimpiä kilpailijoita Ranskan astianpesukonemarkkinoilla ovat BSH ([…] prosenttia), Whirlpool ([…] prosenttia) ja Electrolux ([…] prosenttia). Tämän vuoksi Vedette-merkkisten astianpesukoneiden markkinoinnin lopettaminen antaa kilpailijoille mahdollisuuden parantaa markkina-asemaansa.

Päätelmä

110) Markkinoilta vedettävien Vedette-tuotteiden osuus konsernin liikevaihdosta on [0–5] prosenttia ([46]). Ranskan viranomaisten mukaan tämä edellyttää merkittäviä sopeutustoimia yrityksen sisällä […].

6.5.4. *Ranskan viranomaisten ehdottamia vastasuoritteita koskevat päätelmät ja komission asettama täydentävä vastasuorite*

111) Ehdotetut vastasuoritteet ovat tiettyjen Vedette-merkkisten tuotteiden (ruoanvalmistuksessa käytettävät laitteet, kylmälaitteet ja astianpesukoneet) markkinoinnin lopettaminen viiden vuoden ajaksi ([47]) ja Brandt Componentsin myynti. Kyse on markkina-aseman konkreettisesta (ts. merkittävästä) heikentämisestä, jonka vaikutukset eivät kuitenkaan ulotu laajalle.

([45]) Vedette-tuotemerkki sijoittuu Ranskan markkinoilla […] tuotteiden markkinoilla […]. Tämän vuoksi ehdotetut toimenpiteet eivät heikennä FagorBrandtin asemaa […] tuotteiden markkinoilla. Valtaosalla konserneista, jotka kilpailevat FagorBrandtin kanssa […] markkinoilla, on kuitenkin myös tuotemerkkejä, jotka kilpailevat Vedette-tuotemerkin kanssa […] tuotteiden markkinoilla. Kyseiset kilpailijat hyötyvät sen vuoksi edellä kuvailtujen Vedette-tuotteiden vetämisestä markkinoilta.

([46]) Vuonna 2007 niiden osuus Vedette-tuotemerkin liikevaihdosta oli [30–40] prosenttia ja FagorBrandtin myynnistä suurten kodinkoneiden markkinoilla Ranskassa [0-10] prosenttia.

([47]) Toimenpiteen päämääränä on kyseisten Vedette-tuotteiden vetäminen pois markkinoilta. Onkin selvää, että toimenpide menettäisi merkityksensä, jos FagorBrandt myöntäisi toiselle yritykselle lisenssin kyseisten tuotteiden valmistamiseen ja/tai markkinointiin Vedette-tuotemerkillä.

112) Komissio katsoo kuitenkin, että Ranskan viranomaisten ehdottama Vedette-tuotemerkkiä koskeva täydentävä vastasuorite on ainoa asianmukainen vastasuorite, eikä sitä voida yksinään pitää riittävänä. Tämän vuoksi komissio on päättänyt asettaa sisämarkkinoille soveltuvuuden ehdoksi sen, että Vedette-merkkisten tuotteiden markkinoinnin keskeyttämistä jatketaan vielä kolmella vuodella. Ehdotettu markkinoinnin keskeyttäminen oli viisi vuotta, joten sen jatkaminen kolmella vuodella merkitsee yhteensä kahdeksan vuoden markkinointikieltoa.

113) Komission käytettävissä 21 päivänä lokakuuta 2008 olleiden tietojen mukaan tämän vastasuoritteen vaikutusta liikevaihdon menetyksenä voidaan arvioida kahdella tavalla, jotka on esitetty seuraavassa taulukossa 2 ([48]).

Taulukko 2

Milj. EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
FagorBrandtin liikevaihto	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]
Vastasuoritteen vaikutus, kork. arvio	– [40-60]	– [40-60]	– [40-60]	– [40-60]	– [40-60]	– [40-60]	– [40-60]	– [40-60]
Vastasuoritteen vaikutus, alh. arvio	– [55-75]	– [55-75]	– [55-75]	– [55-75]	– [55-75]	– [55-75]	– [55-75]	– [55-75]

114) Ranskan viranomaiset ja FragorBrandt ovat toimittaneet taulukossa 2 vuosien 2009–2012 osalta esitetyt ennusteet, jotka koskevat niiden ehdottamien vastasuoritteiden vaikutusta (ks. myös 143 kappale ja sitä seuraavat kappaleet).

115) Ensimmäinen tapa määrittää komission asettaman täydentävän vastasuoritteen vaikutus on kertoa kolmella Ranskan viranomaisten arvioima viimeistä vuotta (ts. 2012) koskeva tulonmenetys. Yrityksen kannalta optimistisessa skenaariossa tämä vaikutus on siis kolme kertaa [40–60] miljoonaa eli [120–180] miljoonaa euroa.

116) Toinen tapa määrittää täydentävän vastasuoritteen vaikutus on ekstrapoloida vuosien 2013–2016 luvut soveltamalla lineaarista [1,5–3] prosentin korotusta vuoden 2012 lukuihin jatkamalla yrityksen arvioitua [1,5–3] prosentin liikevaihdon kasvua kaudella 2009–2012. Johdanto-osan 125 kappaleessa ja sitä seuraavissa kappaleissa esitetyistä syistä tätä liikevaihdon kasvun oletusta pidetään kohtuullisena, kun otetaan huomioon konsernin liiketoimintastrategia ja markkinanäkymät. Näin ollen tämä vastasuorite johtaisi yrityksen kannalta optimistisessa skenaariossa siihen, että FagorBrandt menettäisi liikevaihdostaan [120–180] miljoonaa euroa.

117) Ehdotettu vastasuorite vaikuttaa siis asianmukaiselta ja riittää yksinään vähentämään oikeassa suhteessa kyseisen tuen myöntämisestä seuraavia kielteisiä kilpailuvaikutuksia. Optimistisen skenaarion mukaisesti se aiheuttaisi yrityksen liikevaihtoon [120-180] miljoonan euron tulonmenetykset kaudella 2014–2016. Tämä kertymättä jäänyt liikevaihto antaisi kilpailijoille mahdollisuuden kasvattaa myyntiään. Tämä vastasuorite vaikeuttaa myös kyseessä olevien Vedette-tuotteiden paluuta markkinoille kahdeksan vuoden poissaolon jälkeen (tällä hetkellä markkinoilla on vain Vedette-pyykinpesukoneita). Vaikka merkki ei katoaisikaan markkinoilta kokonaan, markkinoillepaluun kustannukset vastaavat vuosien poissaoloa markkinoilta. Mitä pidempään merkki on poissa markkinoilta, sitä huonommin se enää tunnetaan.

118) On myös varmistettava, mahdollistaako kyseinen uusi vastasuorite myös sen kilpailuedun tasaamisen, joka johtuu Italian myöntämän tuen ja rakenneuudistustuen yhteisvaikutuksesta. Voidaankin katsoa, että 21 päivänä lokakuuta 2008 FagorBrandtilla oli käytettävissään 3 190 878,02 euroa (eli korkoineen noin 4 miljoonaa euroa), jota sillä ei olisi pitänyt olla. Tällä edulla on vaikutusta kilpailuun, koska yrityksellä oli ylimääräistä likviditeettiä. Täydentävän vastasuoritteen vaikutuksena tämä kilpailuhaitta kuitenkin tasoittuu.

([48]) Taulukon lähtökohtana on oletus siitä, että toimenpide aloitetaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

119) Seuraavassa taulukossa 3 osoitetaan vastasuoritteeseen liittyvät nettotappiot (negatiivinen vapaa kassavirta). Ranskan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle taulukossa vuosien 2009–2012 osalta esitetyt luvut. Vuosien 2013–2016 luvut on saatu ekstrapolaation avulla korottamalla vuoden 2012 liikevaihtoa [1,5–3] prosenttia vuodessa ([49]).

Taulukko 3

Milj. EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tulos, ilman vastasuoritetta	[0–5]	[5–10]	[10–15]	[10–15]	*[15–20]*	*[15–20]*	*[15–20]*	*[15–20]*
Vastasuoritteen vaikutus, kork. arvio	– [10–15]	– [5–10]	– [5–10]	– [5–10]	*– [5–10]*	*– [5–10]*	*– [5–10]*	*– [5–10]*
Vastasuoritteen vaikutus, alh. arvio	– [15–20]	– [5–10]	– [5–10]	– [5–10]	*– [5–10]*	*– [5–10]*	*– [5–10]*	*– [5–10]*

120) Vaikuttaa siis siltä, että yrityksen kannalta optimistisessa skenaariossa kolme lisävuotta aiheuttavat FagorBrandtille likviditeetin menetyksen, jonka määrä on [10–20] miljoonan euron (jos vuoden 2012 liikevaihto kerrotaan kolmella) ja [10–20] miljoonan euron (jos lisätään ekstrapoloidut luvut) välillä. Toisin sanoen tämän uuden vastasuoritteen asettaminen tasaa pitkälti edun, joka on syntynyt noin 4 miljoonan euron likviditeetin käytettävissäolosta.

121) Vastasuoritteet ovat asianmukaisia, vaikka ne jatkuvat rakenneuudistuskauden (31 päivään joulukuuta 2012 asti) päättymisen jälkeenkin. Jos vastasuoritteita edellytetään rakenneuudistustuen myöntämisen perusteella, ne eivät ole osa rakenneuudistusprosessia vaan tuensaajayrityksen kilpailijoille annettua korvausta, jonka tarkoituksena on kompensoida niille mahdollisesti aiheutuvia kilpailuhaittoja. Vastasuoritteiden vaikutusta ja hyödyllisyyttä ei voi kyseenalaistaa siksi, että ne jatkuvat rakenneuudistuskautta pidempään, jos vastasuoritteet on otettu käyttöön valtiontuella helpotetun rakenneuudistustoimenpiteen vuoksi ja jos niiden tavoitteena ja vaikutuksena on tasata tuen aiheuttamia kilpailuhaittoja.

122) Näistä syistä komissio katsoo, että kyseisillä toimenpiteillä voidaan estää rakenneuudistussuuntaviivojen 38–40 kohdassa tarkoitetut kohtuuttomat kilpailunvääristymät.

6.6. **Yrityksen elinkelpoisuuden palauttaminen**

6.6.1. *Rakenneuudistussuunnitelma, markkinanäkymät ja rakenneuudistussuunnitelman mukaisten ennusteiden realistisuus*

123) Jo käynnistetty FagorBrandtin rakenneuudistussuunnitelma sisältää seuraavat keskeiset osat:

— toiminnan keskittäminen ja kehitystyön kohdentaminen […];

— hankintapolitiikan järkeistäminen ja […];

— toimintojen myynti ja tuotantolaitosten sulkeminen ([50]);

— henkilöstömäärän vähennykset ([51]);

— yrityksen elinkelpoisuuden vahvistamiseen tähtäävät toimenpiteet ([52]).

124) Suorittamansa tutkinnan perusteella komissio vahvistaa menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esittämänsä kannan, jonka mukaan suunnitelma täyttää rakenneuudistussuuntaviivojen 35–37 kohdissa määrätyt vaatimukset. Rakenneuudistussuunnitelma mahdollistaa toisin sanoen yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisen.

125) Komissio esittää kuitenkin seuraavassa analyysinsa ja päätelmänsä markkinanäkymistä ja rakenneuudistuksen mukaisten ennusteiden realistisuudesta.

126) Komissio on arvioinut rakenneuudistussuunnitelmassa esitettyjä ennusteita ja erityisesti kasvunäkymiä. Komissio muistuttaa, että tässä päätöksessä on otettu huomioon ainoastaan lokakuussa 2008 käytettävissä olleet tiedot.

([49]) Kun muut tekijät pysyvät muuttumattomina, vaikuttaa kohtuulliselta soveltaa [1,5–3] prosentin kasvulukua, sillä tätä liikevaihdon kasvua pidetään realistisena oletuksena, kun otetaan huomioon konsernin liiketoimintastrategia ja markkinanäkymät (ks. 125 kappale ja sitä seuraavissa kappaleet).

([50]) FagorBrandt myi maaliskuussa 2004 Neversin tuotantolaitoksensa (sähkömoottorit) ja sulki tammikuussa 2005 Lesquinin tuotantolaitoksen (pakastimet). Vuonna 2006 konserni lopetti vapaasti seisovien mikroaaltouunien valmistuksen Aizenayn tuotantolaitoksessaan.

([51]) Konserni toteutti […]. Monia toimenpiteitä toteutettiin vielä Ranskassa vuonna 2006. Samana vuonna konserni aloitti myös italialaisen Verolanuovan tuotantolaitoksen toiminnan järkeistämisen.

([52]) Yrityksen elinkelpoisuuden vahvistamiseen tähtäävien toimenpiteiden osalta ja maaliskuun 2004 ja helmikuun 2005 välisenä aikana toteutettujen selvitysten perusteella konserni […].

127) CECEDin mukaan ([53]) Euroopan markkinoiden myyntimäärän kehitys vuosina 2005–2007 osoittaa, että Länsi-Euroopassa kasvu on ollut kohtuullista (noin 2 prosenttia vuodessa) ja Itä-Euroopassa voimakasta (noin 7 prosenttia vuodessa). Viimeksi mainittu kasvuprosentti on kuitenkin sattumanvarainen, sillä talouden suhdannevaihteluiden vuoksi on varsin yleistä, että kaksinumeroiset kasvuluvut vaihtuvat nopeasti kaksinumeroisiksi taantumaluvuiksi.

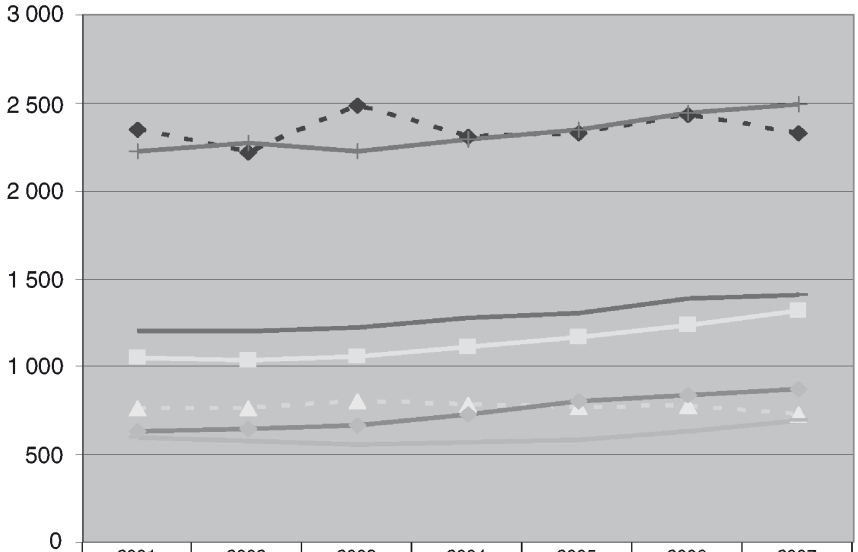
128) Vaikka pitkällä aikavälillä on täysin mahdollista, että Itä-Euroopan ostokäyttäytyminen muuttuu yhä yhdenmukaisemmaksi Länsi-Euroopan ostokäyttäytymisen kanssa, Itä-Euroopan maiden heikko ostovoima aiheuttaa kysynnän keskittymisen välttämättömiin kodinkoneisiin (kuten pyykinpesukoneet ja jääkaapit) ja edullisempiin tuotteisiin. Turkkilaiset ja aasialaiset kilpailijat ovat tulleet nimenomaan näille markkinoille.

129) Tämän vuoksi kasvupotentiaalin markkinat ovat FagorBrandtin kannalta Länsi-Euroopan markkinat. Ne ovat laajemmat tarkasteltuina paitsi arvon myös määrän mukaan eivätkä ole yhtä laajalti suuntautuneet matalamman hintatason tuotteisiin, joiden valmistajana FagorBrandt ei ole kilpailukykyinen ja jotka ovat Itä-Euroopan voimakkaan kasvun aiheuttajia.

130) FagorBrandtin viitemarkkinat ovat tarkemmin sanoen Ranskan markkinat, joiden osuus sen myyntimääristä on [50–80] prosenttia, tuotantomääristä [80–100] prosenttia ja työntekijämääristä [80–100] prosenttia. GIFAMin mukaan ([54]) suurten kodinkoneiden markkinat kasvoivat Ranskassa vuonna 2007 prosentin verrattuna vuoteen 2006 sekä volyymin että arvon mukaan. Täsmennyksenä voidaan todeta, että kodinkoneryhmän […] markkinat, joihin FagorBrandt haluaa keskittää toimintansa, kasvoivat […] prosenttia suhteessa vuoteen 2006, kun taas kodinkoneryhmän […] markkinoilla myyntimäärät ovat supistuneet […] prosenttia.

131) Tuoteryhmäkohtaiset kehitysluvut osoittavat, että Euroopassa ja erityisesti Ranskassa kehittyvät edelläkävijämarkkinat ovat ensisijaisesti tuoteryhmän […] markkinat. Tuoteryhmän […] kasvu on huomattavaa, kun taas kylmälaitteiden kasvu on lähes pysähtynyt, kuten seuraava GIFAMin tutkimuksesta peräisin oleva taulukko osoittaa:

Taulukko 4

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jääkaapit	2 350	2 220	2 485	2 310	2 330	2 428	2 330
Pakastimet	760	760	800	785	770	775	730
Pyykinpesukoneet	2 225	2 270	2 225	2 290	2 350	2 446	2 490
Kuivausrummut	595	580	555	570	585	631	690
Astianpesukoneet	1 050	1 040	1 055	1 110	1 166	1 237	1 320
Keittotasot	1 200	1 200	1 220	1 280	1 305	1 384	1 410
Erillisuunit	630	645	665	730	800	840	870

([53]) CECED: Euroopan kodinkonevalmistajien liitto, johon kuuluu 15 vähintään Euroopan laajuisesti toimivaa kodinkonevalmistajaa ja 26 alan yhdistystä, jotka toimivat useammassa Euroopan maassa (näistä osa kuuluu Euroopan unioniin).

([54]) GIFAM: kodinkonevalmistajien yhteenliittymä (Groupement Interprofessionnel des Fabricants d'Appareils d'équipements Ménagers), johon kuuluu noin 50 kodinkonemarkkinoilla toimivaa yritystä.

132) FagorBrandtin päätös keskittää toimintansa erityisesti […] ja kehittää […] vaikuttaa tämän vuoksi eri markkinasegmenttien ja tuotteiden kehityksen perusteella johdonmukaiselta.

133) Analysoituaan rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyvät muut keskeiset seikat, joilla on pyritty osoittamaan, että FagorBrandtin toiminnan kannattavuutta koskevat ennusteet pitävät paikkansa, komissio katsoo, että taulukossa 5 esitetyt ennusteet ovat realistisia.

Taulukko 5

Milj. EUR	2009	2010	2011	2012
FagorBrandtin liikevaihto	[900–1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900–1 200]
Tulos	[0–5]	[5–10]	[10–15]	[10–15]

134) Arvioinnin loppuvaiheessa tarkastellaan sen vuoksi pelkästään niitä kahta epäilyä, jotka menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esitettiin rakenneuudistussuunnitelman realistisuudesta ja riittävyydestä.

135) Komissio pyysi lisätietoja liikevaihdon 20 prosentin kasvuodotuksista vuonna 2007. Ranskan viranomaiset ilmoittivat, että FagorBrandtin toiminta-alaa laajennettiin vuonna 2006 siten, että Fagor siirsi sille ensiksi Fagor-tuotemerkin jakelun Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ranskan markkinoilla ja sen jälkeen koko Ranskassa harjoittamansa toiminnot ([55]). Kyseisistä toiminnoista vuonna 2007 kertyneen liikevaihdon arvioidaan olevan [50–100] miljoonaa euroa, ja tämä määrä on sisällytetty FagorBrandtin vuonna 2007 kertyneeseen liikevaihtoon. Muuttumattomana pysyneeltä toiminta-alalta kertyvän liikevaihdon odotettu kasvu oli vain [5–10] prosenttia. Ranska on toimittanut sittemmin komissiolle tosiasialliset liikevaihtoluvut vuodelta 2007. FagorBrandtin liikevaihto oli kyseisenä vuonna 903 miljoonaa euroa, kun se oli 779,7 miljoonaa euroa vuonna 2006, eli se kasvoi 16 prosenttia vuosien 2006 ja 2007 välisenä aikana.

136) Komissio totesi lisäksi, että rakenneuudistussuunnitelmassa ei ollut mitään mainintaa siitä, miten FagorBrandt aikoi selviytyä italialaisen tytäryhtiönsä saaman sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksusta, joka vaaransi yrityksen elinkelpoisuuden palauttamisen. Ranskan viranomaiset ovat täsmentäneet, että Italian myöntämän tuen määrä, joka Brandt Italian oli maksettava takaisin, on todennäköisesti alle 200 000 euroa (ks. 70 kappale ja sitä seuraavat kappaleet). Kuten komissio jo totesi (ks. 75 kappale ja sitä seuraavat kappaleet), tässä analyysissa huomioon otettava Italian myöntämän tuen määrä on 3 190 878,02 euroa. Tähän määrään on lisättävä korko, jota on kertynyt 21 päivään lokakuuta 2008 asti. Komissio arvioi kuitenkin, että tämän määrän takaisinmaksu ei vaaranna yrityksen elinkelpoisuuden palauttamista, sillä FagorBrandtin on määrä korottaa omaa osuuttaan summalla, joka vastaa 3 190 878,02:ta euroa korkoineen (ks. 149 kappale ja sitä seuraavat kappaleet).

137) Komissio toteaa edellä esitetyn perusteella, että menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esitetyt epäilyt FagorBrandtin elinkelpoisuuden palauttamisesta on poistettu.

6.6.2. *Asianomaisen esittämät epäilyt FagorBrandtin elinkelpoisuuden palauttamisesta*

138) Kuten edellä todettiin, kilpailija, joka on pyytänyt, ettei sen nimeä julkisteta, kiistää, että rakenneuudistus mahdollistaisi yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisen. Se katsoo ensiksikin, että yrityksen olisi pitänyt siirtää osa tuotannostaan tuotantoalueille, joilla kustannukset ovat alhaisemmat ja joilla yritys voi hyötyä mittakaavasäästöistä. Toiseksi yritys ei kykene suoriutumaan tarvittavista investoinneista, jotta se voisi parantaa tuotteitaan alalla, jolla toimivien yritysten on investoitava vuosittain huomattavia määriä teollisuuslaitteistoihin, suunnitteluun, tutkimukseen ja kehitykseen. Kilpailija katsoo yrityksen olevan myös edelleen liian pieni kilpailijoihinsa verrattuna. Seuraavissa kappaleissa komissio pyrkii selvittämään, kyseenalaistavatko nämä nimettömänä esiintyvän kilpailijan esittämät väitteet päätelmät, jotka komissio on tehnyt yrityksen elinkelpoisuuden palauttamisesta.

139) Komissio toteaa, että Ranskan viranomaiset ovat vastanneet erikseen väitteeseen, jonka mukaan yrityksen olisi siirrettävä osa tuotannostaan matalamman kustannustason maihin. Viranomaiset ovat muistuttaneet, että tiettyihin tuotteisiin (innovatiivisiin tuotteisiin, joista saadaan suurta lisäarvoa) kohdennetun kehitystyön periaate, jota FagorBrandt ja osa sen puhtaasti eurooppalaisista kilpailijoista noudattaa, ei sovi yhteen tuotannon järjestelmälliseen siirtämiseen matalan kustannustason maihin perustuvan periaatteen kanssa […]. Suurimpien kodinkonevalmistajien osalta tuotantoyksikköjen sijoittaminen matalan kustannustason maihin perustuu myös haluun lisätä tuotteiden myyntiä kyseisissä maissa.

([55]) Komissio on analysoinut, kyseenalaistiko FagorBrandtin tiiviimpi integroituminen Fagoriin menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 27 kappaleessa esitetyt päätelmät FagorBrandtin tukikelpoisuudesta. Komissio totesi, ettei näin ollut, sillä suurin osa kyseisessä kappaleessa mainituista seikoista pitää edelleen paikkansa.

140) Nimettömänä esiintyvä kilpailija väittää, että FagorBrandt ei kykenisi suoriutumaan kilpailukyvyn säilyttämisen kannalta välttämättömistä huomattavista investoinneista ja että yritys olisi kilpailijoihinsa verrattuna kooltaan liian pieni. Komissio toteaa näistä väitteistä, että se esitti itse menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 8 kappaleessa, että nämä seikat ovat pahentaneet yrityksen vaikeuksia. Komissio panee kuitenkin merkille, että rakenneuudistussuunnitelma näyttää poistavan nämä ongelmat. Yritys aikoo keskittyä […]. Komissio toteaa lisäksi, että tietyt kodinkonealan yritykset onnistuvat pysymään kilpailukykyisinä keskittymällä tiettyihin tuotteisiin ja markkinasegmentteihin huolimatta siitä, että niiden koko on pieni verrattuna suurimpiin valmistajiin, ja siitä, että ne harjoittavat laajamittaista kodinkonetuotantoa Länsi-Euroopassa (kyse on tiettyihin segmentteihin erikoistuneista valmistajista kuten Miele, Smeg, Liebherr ja Teka tai pienistä kansallisen tason valmistajista kuten Candy ja Gorenje). Komissio katsoo lisäksi, että FagorBrandtin yhä tiiviimpi integroituminen Fagor-konserniin helpottaa omalta osaltaan pieneen kokoon liittyvien ongelmien ratkaisemista. Yhteenvetona voidaan todeta, että samalla kun komissio myöntää, että kilpailijan esille ottamat seikat ovat FagorBrandtin kannalta haasteellisia, se katsoo, että rakenneuudistussuunnitelma mahdollistaa niiden poistamisen ja sen, että yrityksen elinkelpoisuus voidaan palauttaa riittävän suurella todennäköisyydellä.

141) Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että nimettömänä esiintyvän kilpailijan esittämät huomautukset eivät kyseenalaista komission arviointia, jonka mukaan rakenneuudistussuunnitelma mahdollistaa FagorBrandtin pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisen.

6.6.3. *Vastasuoritteiden vaikutus elinkelpoisuuden palauttamiseen*

142) Pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisen osalta komission on lisäksi varmistettava rakenneuudistussuuntaviivojen 38 kohdan viimeisen virkkeen mukaisesti, että suunnitellut vastasuoritteet eivät vaaranna yrityksen elinkelpoisuutta. Kuten analyysi osoittaa, Ranskan viranomaiset ehdottivat lisäksi täydentäviä vastasuoritteita, joita ei mainittu vielä ilmoituksen liitteenä olevissa talousennusteissa. Komissio pitää näitä vastasuoritteita välttämättöminä, ja ne on sen vuoksi toteutettava. Koska kyseiset toimenpiteet (Vedette-merkkisten kylmälaitteiden, ruoanvalmistuksessa käytettävien laitteiden ja astianpesukoneiden markkinoinnin lopettaminen viiden vuoden ajaksi) heikentävät yrityksen taloudellista tulosta, on varmistettava, että yritys kykenee selviytymään niistä.

143) Ranskan viranomaisten mukaan seuraavissa taulukoissa 6 ja 7 esitellään yrityksen tulosta ja otetaan huomioon Ranskan viranomaisten ehdottamien vastasuoritteiden toteutus. Taulukossa 6 esitetään optimistinen ja taulukossa 7 pessimistinen skenaario.

Taulukko 6

Vedette-merkkisten kylmälaitteiden, ruoanvalmistuslaitteiden ja astianpesukoneiden markkinoinnin lopettaminen (milj. EUR)	Optimistinen skenaario					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liikevaihto	903,0	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]
Bruttokate	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Voitto ennen satunnaiseriä	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Voitto ennen korkoja ja veroja (EBIT)	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Tulos ennen veroja	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Nettotulos	– [5-10]	– [5-10]	– [5-10]	[0-5]	[5-10]	[5-10]
Vapaa kassavirta	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Yhteenlaskettu vapaa kassavirta	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Taulukko 7

Vedette-merkkisten kylmälaitteiden, ruoanvalmistuslaitteiden ja astianpesukoneiden markkinoinnin lopettaminen (milj. EUR)	Pessimistinen skenaario					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liikevaihto	903,0	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]
Bruttokate	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Voitto ennen satunnaiseriä	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Voitto ennen korkoja ja veroja (EBIT)	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Tulos ennen veroja	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Nettotulos	– [5-10]	– [5-10]	– [10-15]	[0-5]	[0-5]	[5-10]
Vapaa kassavirta	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Yhteenlaskettu vapaa kassavirta	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

144) Taulukot 6 ja 7 perustuvat seuraaviin olettamuksiin, jotka liittyvät useiden Vedette-merkkisten tuoteryhmien markkinoinnin lopettamisesta aiheutuviin liikevaihtotappioihin. Kyseisten tuotteiden markkinoinnin lopettaminen voi aiheuttaa

a) niiden Vedette-merkkisten tuoteryhmien myyntimäärien supistumisen, joiden markkinointi lopetetaan;

b) muiden Vedette-merkkisten tuoteryhmien myyntimäärien supistumisen ([56]) (koko Vedette-tuotevalikoimaan kohdistuva kielteinen vaikutus);

c) muiden merkkien myyntimäärien supistumisen (kaikkiin FagorBrandt-konsernin valmistamiin tuotemerkkeihin kohdistuva kielteinen vaikutus).

145) Optimistisessa skenaariossa otetaan huomioon vain 144 kappaleen mukaisissa vaihtoehdoissa a ja b mainitut vaikutukset: tuotteen markkinoinnin lopettamisesta aiheutuva liikevaihdon menetys on markkinoilta vedettävän tuotevalikoiman osalta [70–90] prosenttia (FagorBrandt saa loput [10–30] takaisin vastaavien muilla kuin Vedette-tuotemerkillä myytyjen tuotteiden myyntituloista) ja muiden Vedette-merkkisten tuotteiden osalta [20–30] prosenttia. Pessimistisessä skenaariossa otetaan huomioon vain kappaleen 144 mukaisessa vaihtoehdossa c mainitut vaikutukset. Tuotteen markkinoinnin lopettamisesta aiheutuva liikevaihdon menetys on markkinoilta vedettävän tuotevalikoiman osalta [110–130] prosenttia (tulonmenetykset voivat vaikuttaa paitsi 100 prosenttiin asti lopetetun tuotteen liikevaihdosta, mutta ne voivat myös vaikuttaa muihin tuotteisiin ja merkkeihin kuin siihen, jonka myynti on lopetettu) ja muiden Vedette-merkkisten tuotteiden osalta [20–40] prosenttia. Ranskan viranomaisten mukaan kyseinen pessimistinen skenaario perustuu yrityksen aiempiin kokemuksiin. Se oli päättänyt vuonna 2003 luopua Ranskassa Vedette-merkkisten mikroaaltouunien markkinoinnista keskittyäkseen pelkästään Brandt-tuotemerkkiin, jota varten perustettiin erillinen myyntiorganisaatio. Tällä toimenpiteellä oli erittäin kielteisiä kerrannaisvaikutuksia. Sen lisäksi, että yritys menetti Vedette-merkistä kertyneen kokonaisliikevaihdon, menetykset kohdistuivat myös Brandt-merkkiin (näiden kahden […] laitteiden tuotemerkin kokonaistappiot kahden vuoden aikana suhteessa alkuperäisiin […] yksikön myyntimääriin, mukaan lukien […] Vedette-merkillä, toisin sanoen tuotannosta poistettujen tuotteiden myyntimääristä aiheutuneet tappiot olivat [120–140] prosenttia) ([57]).

([56]) Tämä supistuminen johtuu vaikutuksista, joita Vedette-tuotteiden markkinoinnin lopettamisella on Vedette-merkkisten tuotteiden näkyvyyteen jakelijoiden keskuudessa.

([57]) Komissio arvioi Ranskan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella, että pessimistisen skenaarion toteutuminen on erittäin epätodennäköistä. Ranskan viranomaiset ovat laatineet pessimistisen skenaarion Vedette-mikroaaltouunista saatujen kokemusten perusteella. Kuten jäljempänä kuitenkin todetaan, mikroaaltouunit muodostavat tuoteryhmän, jonka valmistajana FagorBrandt ei ollut enää kilpailukykyinen (mikä oli syynä siihen, että se päätti luopua konserninsisäisestä mikroaaltouunien tuotannosta) ja jonka muodostamilla markkinoilla matalan kustannustason maiden valmistajat ovat vahvassa asemassa. Ranskan viranomaisten lähtökohdakseen ottama olettamus, jonka mukaan mikroaaltouunien myyntimäärien supistuminen kahden vuoden aikana johtui pelkästään Vedette-merkkisten mikroaaltouunien markkinoinnin lopettamispäätöksestä, vaikuttaa tämän vuoksi liioitellulta.

146) Analysoituaan edellä esitettyihin taulukoihin sisältyvät tiedot ja muut Ranskan viranomaisten toimittamat tiedot komissio toteaa, että hyväksytyt vastasuoritteet heikentävät yritystä, sillä ne huonontavat yrityksen tulosta vuodesta 2009, jolloin ne toteutetaan. Yrityksen nettotulos kääntyy kuitenkin jälleen positiiviseksi vuonna 2010 ja paranee sitä seuraavien vuosien aikana. Komissio katsoo tämän vuoksi, että vaikka Ranskan viranomaisten ehdottamat vastasuoritteet heikentävät yritystä, ne eivät estä sen elinkelpoisuuden palauttamista.

147) Tämä päätelmä ei kyseenalaista komission määräämää täydentävää vastasuoritetta eli kyseisten Vedette-tuotemerkin tuotteiden myyntikiellon jatkamista kolmella vuodella.

148) Taulukossa 3 esitetään täydentävän vastasuoritteen vaikutus yrityksen tulokseen, ja kuten taulukosta käy ilmi, tulos säilyy positiivisena vuosina 2014–2016 ja kasvaa ennusteiden mukaan noin [1,5–3] prosenttia. Näin ollen komissio asettamasta vastasuoritteesta voidaan tehdä sama päätelmä. Vaikka vastasuorite heikentää yritystä, se ei estä sen elinkelpoisuuden palauttamista.

6.7. **Tuen rajaaminen välttämättömään: tuensaajan todellinen rahoitusosuus, johon ei sisälly tukea**

149) Jotta tuki voidaan hyväksyä, tukimäärä ja -intensiteetti on rajattava rakenneuudistussuuntaviivojen 43–45 kohdan mukaisesti määrään, joka on ehdottoman välttämätön rakenneuudistuksen toteuttamiseksi ottaen huomioon yrityksen, sen osakkaiden tai sen yritysryhmän käytettävissä olevat varat, johon yritys kuuluu. Tuensaajien on osallistuttava rakenneuudistussuunnitelmaan merkittävällä määrällä omia varojaan, myös myymällä omaisuuseriä, jotka eivät ole välttämättömiä yrityksen elinkelpoisuuden kannalta, tai markkinaehtoisella ulkoisella rahoituksella.

150) Kuten menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 43 kappaleessa todetaan, Ranskan viranomaisten antamaan ilmoitukseen sisältyvän kuvauksen mukaan rakenneuudistuksen kustannukset ovat 62,5 miljoonaa euroa. Yritys aikoo osallistua rakenneuudistukseen 31,5 miljoonalla eurolla ja myönnetyn tuen määrä on 31 miljoonaa euroa.

	Milj. EUR	%
Rakenneuudistuskustannukset	62,5	100 %
Rahoituslähde:		
Tuensaajan oma panos	4,6	7,4 %
Osakkaiden pääomapanos	26,9	43 %
Valtiontuki	31	49,6 %

151) Menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 44 kappaleessa komissio esittää epäilyjä näistä tiedoista. Komissio pyytää ensiksikin Ranskan viranomaisia perustelemaan, miksi 44 f §:n mukaisen tuen takaisinmaksua ei ole laskettu mukaan rakenneuudistuskustannuksiin. Toiseksi komissio pyytää selvitystä tuensaajan oman panoksen luonteesta.

152) Ranskan viranomaisten vastaus jälkimmäiseen epäilyyn oli, että tuensaajan oma panos koostuu pankkilainoista, jotka FagorBrandt hankki markkinoilta. Viranomaiset ilmoittivat lisäksi, että yritys otti vuonna 2006 pankkilainaa yhteensä [20–40] miljoonaa euroa ja vuonna 2007 tämä määrä nostettiin [20–40] miljoonaan euroon ([58]). Lainan vakuuksina käytettiin […]. Komissio toteaa, että kyse on rakenneuudistussuuntaviivojen 43 kohdan määritelmän mukaisesta ”markkinaehtoisesta ulkoisesta rahoituksesta”, ja kyseinen rahoitusosuus voidaan sen vuoksi hyväksyä.

153) Komission esittämästä ensimmäisestä epäilystä Ranskan viranomaiset toteavat, ettei sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinmaksua voida lähtökohtaisesti luokitella rakenneuudistuskustannuksiksi (eikä rakenneuudistussuuntaviivojen 43 ja 44 kohdassa tarkoitetuksi tuensaajayrityksen omaksi panokseksi). Tästä syystä ne eivät ole laskeneet 44 f §:n mukaisen tuen takaisinmaksua mukaan rakenneuudistuskustannuksiin. Ne toteavat kuitenkin, että takaisinmaksettava määrä, joka on arvioitu noin [25–30] miljoonaksi euroksi (määrä sisältää koron), on otettu huomioon ilmoituksen liitteenä olevassa liiketoimintasuunnitelmassa minkä tahansa tavanomaisen rahoitusmenon tavoin. Komission mukaan tuen takaisinmaksu on ehdottomasti otettava huomioon liiketoimintasuunnitelmassa, kuten tässä tapauksessa on tehty ([59]).

([58]) Ranskan viranomaisten kirje, päivätty 15 päivänä helmikuuta 2008.

([59]) Valtiontuesta, jonka Ranska aikoo myöntää Euromoteursin hyväksi, 26 päivänä huhtikuuta 2006 tehdyssä päätöksessään (EUVL L 307, 7.11.2006, s. 213) komissio katsoo, että se seikka, että rakenneuudistussuunnitelmassa ei otettu huomioon mahdollisuutta, että yritys joutuisi maksamaan takaisin saamansa sisämarkkinoille soveltumattoman tuen, vahvistaa päätelmän, jonka mukaan suunnitelma ei mahdollistanut yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamista.

154) On kuitenkin syytä ottaa huomioon myös se, että Italian viranomaisten Brandt Italialle myöntämä tuki oli 21 päivänä lokakuuta 2008 yhteensä 3 190 878,02 euroa, johon on lisättävä kertynyt korko. Tämän vuoksi ei voida sulkea pois sitä, että yrityksen suunnittelema oma osuus käsittää jo kyseisen määrän. Tämän vuoksi tuensaajan oma osuus alittaa rakenneuudistussuuntaviivojen 44 kohdassa edellytetyn 50 prosentin kynnysarvon.

155) Jotta siis voidaan varmistaa, että yrityksen omaan osuuteen ei sisälly tukea ja että se kattaa vähintään 50 prosenttia rakenneuudistuskustannuksista, komissio asettaa tämän myönteisen päätöksen ehdoksi sen, että yrityksen omaa osuutta korotetaan Italian myöntämän tuen määrällä eli 3 190 878,02 eurolla. Kyseiseen määrään on lisättävä korko, jota on kertynyt 21 päivään lokakuuta 2008 asti.

156) FagorBrandtin ehdottamaa omaa osuutta rakenneuudistuskustannuksiin olisi siis käytännössä korotettava tällä määrällä (lainavaroin, osakkaiden panoksella tai muulla tavoin) ennen yrityksen rakenneuudistuskauden vahvistettua päättymistä 31 päivänä joulukuuta 2012. Ranskan viranomaisten on esitettävä näyttö tämän korotuksen toteuttamisesta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2012.

157) Kun tarkastellaan nimettömänä esiintyvän kilpailijan huomautuksia siitä, että tukea ei ole rajattu välttämättömään, komissio vahvistaa, että se on tarkistanut, täyttyykö yli 50 prosentin omaa rahoitusosuutta koskeva kriteeri. Se on lisäksi arvioinut muun muassa rakenneuudistussuuntaviivojen 45 kohdassa määriteltyjen kriteerien perusteella, onko tuen määrä rajattu ehdottomasti välttämättömään vähimmäismäärään. Komissio katsoo, että kyseinen kriteeri täyttyy eikä tuen määrä mahdollista sitä, että yritys saisi ”liiallisia rahavaroja, joita se voisi käyttää aggressiiviseen markkinoita vääristävään toimintaan, joka ei liity rakenneuudistukseen”.

158) Komissio toteaa, että konsernin velkaantumisaste on merkittävä vielä tuen myöntämisen ja rakenneuudistuksen päättymisen jälkeenkin ja velan suhde omaan pääomaan on edelleen suuri. FagorBrandtin on siis ensisijaisesti käytettävä kassavirtaansa tämän velkaantumisasteen alentamiseen.

6.8. **Tuen ainutkertaisuuden periaate**

159) Rakenneuudistussuuntaviivojen 72 kohdan ja sitä seuraavien kohtien mukaan rakenneuudistustukea saa myöntää vain kerran kymmenen vuoden aikana.

160) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Ranskan ja Italian myöntämiä tukia FagorBrandtille ei voida katsoa pelastamis- ja rakenneuudistustuiksi. Näiden tukien myöntämisajankohtana vuosina 2002 ja 2003 FagorBrandt ei ollut vaikeuksissa oleva yritys, kuten 45–56 kappaleessa on osoitettu.

161) Tämän vuoksi rakenneuudistussuuntaviivoissa edellytettyä tuen ainutkertaisuuden periaatetta on noudatettu.

6.9. **Koko suunnitelman täytäntöönpano**

162) FagorBrandtin rakenneuudistussuunnitelma, mukaan lukien kaikki Ranskan antamat sitoumukset, on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön ([60]). Komissio edellyttää, että sille toimitetaan tietoja suunnitelman ja siihen liittyvien sitoumusten täytäntöönpanon edistymisestä.

7. **PÄÄTELMÄ**

163) Tuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, jos kaikki asetetut edellytykset täytetään,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tuki, jonka Ranska aikoo myöntää FagorBrandt-yrityksen hyväksi ja jonka määrä on yhteensä 31 miljoonaa euroa, soveltuu sisämarkkinoille edellyttäen, että 2 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

2 artikla

1. Ranskan viranomaisten on keskeytettävä tämän päätöksen 1 artiklassa tarkoitetun tuen maksaminen FagorBrandt-yritykselle siihen saakka, kunnes 16 päivänä joulukuuta 2003 tehdyssä komission päätöksessä 2004/343/EY ([61]) tarkoitettu sisämarkkinoille soveltumaton tuki on peritty tosiasiallisesti takaisin FagorBrandtilta.

2. FagorBrandtin rakenneuudistussuunnitelma, sellaisena kuin Ranska antoi sen tiedoksi komissiolle 6 päivänä elokuuta 2007, on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön.

([60]) Kuten edellä todettiin, rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano alkoi vuonna 2004 ja valtaosa rakenneuudistustoimenpiteistä on jo toteutettu.

([61]) Vaikeuksissa olevien yritysten ostoon liittyvästä Ranskan tukiohjelmasta 16 päivänä joulukuuta 2003 tehty komission päätös (EUVL L 108, 16.4.2004, s. 38).

3. FagorBrandtin ehdottamaa yrityksen omaa osuutta rakenneuudistuskustannuksista eli 31,5 miljoonaa euroa on korotettava 3 190 878,02 eurolla ja määrään on lisättävä korko, jota on kertynyt sen asettamisesta FagorBrandtin käyttöön Italian myöntämällä valtiontuella 21 päivään lokakuuta 2008 asti. Tämä osuuden korotus on toteutettava ennen yrityksen rakenneuudistusjakson päättymistä, jonka on määrä tapahtua 31 päivänä joulukuuta 2012. Ranskan viranomaisten on esitettävä näyttö tämän korotuksen toteuttamisesta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun rakenneuudistuskausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2012.

4. FagorBrandtin on lopetettava Vedette-merkkisten kylmälaitteiden ja ruoanvalmistuksessa käytettävien laitteiden sekä astianpesukoneiden markkinointi kahdeksan vuoden ajaksi.

5. Tämän artiklan 1–4 kohdassa säädettyjen edellytysten seurannan varmistamiseksi Ranskan on annettava komissiolle vuosittain selvitys FagorBrandtin rakenneuudistuksen edistymisestä, 1 kohdassa kuvaillun sisämarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinperinnästä, sisämarkkinoille soveltuvan tuen maksamisesta ja vastasuoritteiden toteutuksesta.

3 artikla

Ranskan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 25 päivänä heinäkuuta 2012.

Komission puolesta

Joaquín ALMUNIA

Varapuheenjohtaja